

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 30-31 (3149-3150) 2010 JULY • LIEPA 27 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Santykių raidoje

Yra ko džiaugtis gerais santykiais su kaimynais. Bet kai kada atrodo, kad mes įpratę džiaugtis kitų džiaugsmiais.

PIRMOJOJE Lietuvos respublikoje augusiems, patriotiškai nusiteikusiems dar ir šiandien nėra lengva susitaikyti su mintimi, kad Lenkija mūsų šalies atžvilgiu yra kaip nors pasikeitusi. Galbūt teritorinis ir formalus Vilniaus pripažinimas Lietuvai šiek tiek lengvina dar neįveiktas abejones lenkų pasikeitimu. Vis dar ne vienam išlieka vaizdas sklypininko, kuris atvykusiam jo aplankyti giminaičiui, dejuodamas dėl vargano gyvenimo, džiaugėsi gerais santykiais su kaimynu dvarininku, kad šis ponas kiekvieną kartą patapšnoja jam per petį, kai jis jam už dyką beržinių malkų priskaldo... Taigi, viskas maždaug lygiomis, ir užtat kaimyniniai santykiai ko puikiausi. Pagalvokime, ar panašių patapšnojimų nepajuntame ir kažką lyg laimėję nesidžiaugiamo, kai išgirstame apie Lenkijos žymūnus, kilusius iš Lietuvos? Tartum kokia retenybė būtų buvusi. Ogi po Liublino unijos visais laikais lenkų Lietuvoje – kur nenuvažiuosi. Niekur jie nepranyko nė 1918 metais Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, kurios akte aiškiai pabrėžta, kad Lietuva nutraukia bet kokius sąjunginius ryšius, turėtus su kitomis valstybėmis. Lenkai su tuo nesutiko, vyko kruvinos kovos dėl Vilniaus, buvo laužoma Suvalkų sutartis, buvo Želigovskio “sukilimas” ir pagaliau ištisinė pilsudskiada, susilaukusi neapykantos lenkams atoliepio. Tai istorinės žaizdos, kurių gydymui turbūt reikės ilgesnio laiko, juo labiau, kad jos vis dar pradraskomos naujais nelauktais ir pagrindo neturinčiais išpuoliais, kaip pvz. reikalavimai ir net Europoje skundai dėl lenkiškų pavardžių rašybos. O ką jau bekalbėti apie kultūrinius mainus arba švietimą, kur bendradarbiavimo proporcijos neišlaikomos, remiantis kiekybiniais, o ne kokybiniais mastais. Kai kada jau panašu į tą sklypininką, pasiruošusį bet ką daryti, kad ponas būtų laimingas ir nepriekabus.

JEI ne ta lenkiškų pavardžių rašyba, jei ne Lenkijos ulonų pasijodinėjimas po Vilnių tikrinant gyventojų nuotaikas, jei ne trukdymai statyti Seinuose poetui vysk. A. Baranuskui paminklą, jei ne Lietuvos seimo narių-lenkų skundai prieš Lietuvą, jeigu... jeigu – kaimyniniai santykiai su Lenkija per 20 nepriklausomybės metų riedėjo gana normalia diplomatine raida, ir neblogas sugyvenimas ir toleravimas buvo visiems aiškiai matomas iškilmių aikštėse, posėdžių kambariuose, oficialiuose užjautimuose ir bendrų siekių pastangose, norint sutvirtinti amžiną taką tarp Vakarų ir Rytų, tuos mums brangius žemės plotus, kuriuos per amžius trypė nenuoramos kaimynai iš abiejų pusių. Visi dabartinės Lietuvos prezidentai bei kiti įtakingi vadovai ligi šiolei su Varšuva rado ką kalbėti, taisė nelygumus, kurie dažniausiai išlenda nuo centrų nutolusiose vietovėse. Iš kaimynų pusės velionis L. Kaczynski buvo laikomas lietuvių draugu, prieš tragišką žūtį lankęsis Vilniuje. Vadovų bičiulystė skatino visus labiau suprasti vieniems kitus. Šiomet abiejų tautų dėmesys stipriau pakrypo į vienybę, minint Žalgirio mūšio 600 metų sukaktį. Tikėtina, kad nuširdus kaimyninių vadovų bendravimas tolydžio turės įtakos keisti net kai kurių šovinistų absurdišką prasimanymą, jog Lietuva esanti Lenkijos provincija. Šiomis dienomis iškilo naujos viltys, kai naujuoju Lenkijos prezidentu buvo išrinktas Bronislaw Komorowski, spaudoje jau spėtas pavadinti lietuvišku, Lietuvos prezidentės D. Grybauskaitės pasveikintas lenkiškai ir padėkojęs lietuviškai, apie save taręs, kad “Vilnius yra mano miestas”... Viskas gražu – belieka tikėtis palankesnio mūsų reikalų supratimo. ČS

Dalis Lietuvos Steigiamojo seimo narių prie paminklo “Žuvusiems už Lietuvos laisvę” Kaune 1921 metais Ntr. Vytauto Didžiojo karo muziejaus (Iš leidinio *Lietuvos tūkstantmetis*)

Partijų priklausomybė nuo rėmėjų

AGNĖ BILOTAITĖ

Brandžios demokratijos ir gero valdymo sąlyga yra politinės partijos bei politinė konkurencija. Esminė partinės demokratijos egzistavimo sąlyga – finansiniai ištekliai. Dėl šių priežasčių politinių partijų finansavimą būtina subalansuoti taip, kad jos būtų pakankamai aprūpintos, tuo pačiu atsižvelgiant į visuomenės interesą – užkirsti kelią politinei korupcijai bei privačių interesų vyravimui viešojoje politikoje.

Nepaisant nuolat tobulinamų politinių partijų finansavimo taisyklių, ir Lietuvoje, ir Vakarų Europos šalyse nuolat susiduriama su vadinamąja plutokratinė pinigų problema, t.y. pernelyg didele stambių finansinių rėmėjų įtaka politinėms partijoms. Neigiama šio reiškinių pasekmė – partijų atsidėkojimas finansiniams rėmėjams, sukuriant palankias viešųjų pirkimų są-

lygas išskirtiniams rėmėjams viešuosiuose pirkimuose, interesus atstovavimui ir pan. (angl. *kickback*; rus. *otkat*).

Priklausomybės nuo rėmėjų problema itin ryški pokomunistinėse Vidurio-Rytų Europos šalyse. Pripažįstama, jog čia pagrindinė yda yra ne partijų išlaidavimo mastas, o finansavimo šaltinių įvairovės nebuvimas. Partijų nepriklausomybė nuo išorinės įtakos ar net kontrolės užtikrintų kaip tik partijų finansavimo šaltinių įvairovę.

Vertinant būklę Lietuvoje akivaizdu, kad neužtikrinama partijų finansavimo šaltinių įvairovė. Mūsų šalyje didžiąją dalį pajamų partijos surenka iš didžiųjų aukų (nuo 10,000 iki 37,500 litų), tokios juridinių asmenų aukos sudaro apie 80% visų aukų. Mūsų siekiamybė turėtų būti užtikrinti teisingą ir lygiavertę konkurencinę aplinką visoms partijoms, užtikrinti naujai susikū-

rusioms partijoms veiklos ir raidos galimybes, tarp jų – ir naujai susikūrusioms. Turime pasiekti, kad politinių partijų veiklą remiančių verslo struktūrų vaidmuo būtų pozityvus. Kaip tai padaryti? Paprasčiausias būdas būtų visiškai uždrausti juridiniams asmenims remti partijas. Vis dėlto tai gali neigiamai atsiliiepti partinės demokratijos įvairovei. Beveik visose demokratinėse valstybėse pastebimai išaugus valstybiniam partijų finansavimui susiduriama su partijų priklausomybės nuo “valstybės piniginių” problema. Jos esmė – politinės partijos savo prigimtimi pilietinės, visuomeninės, bendruomenės struktūros, pradeda mos suvokti kaip valstybinės institucijos, todėl sumažėja jų narių skaičius, krinta visuomenės pasitikėjimas jomis.

Nukelta į 5-tą psl.

Šiame numeryje

Kas krikščionybės priešas? – 2 psl.

Konferencija okupacijos pradžiai aptarti – 3 psl.

Čia buvo Lietuvos daugiau... – 4 psl.

Globalios Lietuvos projektas – 7 psl.

Iš Dainų šventės Toronte sugrižus... – 8 psl.

Mūsų tėvo paslaptys vokiečių okupacijos metu – 10 psl.

Dainos kelias – į Torontą – 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$70 – reguliari (paprastu paštu) • \$120 – reg. (1 klasės paštu)
\$90 – rėmėjo (paprastu paštu) • \$140 – rėmėjo (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius – \$170, paprastu paštu – \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 – reguliari, \$110 – rėmėjo • \$150 – 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Annual subscriptions: In Canada – regular (Publications Mail) – \$70, reg. (Lettermail) – \$120; patron (Publ. Mail) – \$90, patron (Lettermail) – \$140.
Overseas – Airmail – \$170, Surface Mail – \$90 (in CDN funds). USA – reg. \$90, patron – \$110, Airmail – \$150. US subscriptions are payable in US funds.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation
Dept. at mailing address above. Printed in Canada.
ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news.

Canadā

Naujas kariuomenės Ordinaras

Šv. Tėvas Benediktas XVI liepos 2 d. priėmė Šiaulių vyskupo Eugenijaus Bartulio atsistatydinimą iš Lietuvos kariuomenės Ordinaro pareigų ir nauju kariuomenės Ordinaru paskyrė Lietuvos vyskupų konferencijos generalinį sekretorių monsinjorą Gintarą Grušą. Vyskupas nominatas bus konsekruotas rugsėjo 4 d. Vilniaus arkikatedroje.

Mons. Gintaras Grušas gimė 1961 m. rugsėjo 23 d. Vašingtone, JAV. Augdamas lietuviškoje šeimoje, įsitraukė į tautinę ir katalikišką išievių veiklą. Aktyviai dalyvavo Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijos gyvenime, Ateitininkų federacijos veikloje, 1983-1987 m. buvo Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas ir Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos narys. Prieš studamas į seminariją baigė matematiką ir informatiką Kalifornijos universitete Los Angeles (UCLA), dirbo IBM korporacijoje. Dvasines studijas pradėjo Pranciškonų universitete Steubenville, Ohio. Tolimesniems seminarijos mokslams išvyko į Romą – po dvejų metų Popiežiškoje Šv. Bedos kolegijoje, 1992 m. Vilniuje buvo išventintas diakonu ir paskirtas Popiežiaus Jono Pauliaus II apaštališkosios kelionės į Lietuvą komiteto generaliniu sekretoriumi. Grįžęs į Romą, tęsė studijas gyven-damas Popiežiškojoje Šv. Kazimiero lietuvių kolegijoje. Teologijos bakalauro laipsnį įgijo Popiežiškajame Šv. Tomo Akviniečio universitete. 1994 m. birželio 25 d. Vilniaus arkikatedroje arkivysk. A.J. Bačkio išventintas kunigu. Tais pačiais metais išrinktas Lietuvos vyskupų

konferencijos (LVK) generaliniu sekretoriumi. 1997 m. grįžęs į Romą tęsė studijas Popiežiškajame Šv. Tomo Akviniečio universitete, čia

Mons. Gintaras Grušas

2001 m. įgijo bažnytinės teisės daktaro laipsnį. 2001-2003 m. buvo Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijos rektoriumi, iki šiol dėsto šioje seminarijoje kanonų teisę. Nuo 2002 m. eina LVK generalinio sekretoriaus pareigas.

Pastarąjį dešimtmetį buvo Vilniaus arkivyskupijos Kunigų tarybos narys ir konsultorius. Vadovauja komisijai, rengiančiai lietuvišką Kanonų teisės kodeksą redakciją. Nuo 2006 m. – Ateitininkų federacijos Dvasios vadas. Popiežiškosios Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos tarybos narys. Leidyklos "Katalikų pasaulio leidiniai" valdybos pirmininkas. Išievių organizacijos *Lietuvių katalikų religinė šalpa* valdybos vicepirmininkas. 2003 m. G. Grušui buvo suteiktas Šv. Tėvo kapeliono – monsinjoro – titulas. Greta gimtosios lietuvių moka anglų, italų ir prancūzų kalbas. Inf.

Kas krikščionybės priešas?

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Kaip rašo kunigas Jonas Vilimas (DELFI, birželio 26 d.), neseniai buvo paskelbti sociologiniai tyrimai, kuriuos atliko bendrovė "Sprinter tyrimai" internetinio naujienų portalo DELFI užsakymu. Tyrimų tikslas buvęs pasiaiškinti Lietuvos gyventojų santykių su religija. Atsakymai dalį žmonių nustebino, dalį papiktino, o daliai tik patvirtino, kokią gilią krizę išgyvena Katalikų Bažnyčia Lietuvoje. Paaškęjo, kad nors absoliučiai didžioji gyventojų dalis – 80.7% – save laiko katalikais, tačiau tik nepilni penki nuošimčiai (4.9%) kiekvieną savaitę eina šv. Mišių klausyti. Kelis kartus per mėnesį šv. Mišiose dalyvauja tik aštuoni nuošimčiai. Didžioji dauguma save laikantių katalikais yra vadinamieji "proginiai" katalikai, į šv. Mišias ateinantys tik per didžiausias katalikiškas šventes ar kartą per metus ir rečiau (atitinkamai 48.6% ir 17.2%). Daugiau kaip pusė visų apklaustųjų nėra tikri, netiki arba nežino, kad Kristus yra gyvas, (atitinkamai 28.6%, 22.3% ir 10.8% apklaustųjų); t.y. kad Jis buvo numiręs ir palaidotas, trečiąją dieną prisikėlė iš numirusiųjų ir įžengė į Dangų; kad jis nuolat būna su mumis ir tarp mūsų šv. Eucharistijoje.

Nenagrinėdami šių tyrimų patikimumo, dešimtmečius trukusio buldozerinio ateizmo poveikio, netradicinių tikėjimų aktyvaus skverbimosi į viešąją erdvę, turėsime pripažinti, kad ne tik Lietuvoje, bet ir kitose krikščioniškose šalyse Bažnyčia išgyvena krizę. Kas gi nutiko, gal kuo prisikalto pati krikščionybė? Leidykla "Dobro" Varšuvoje 1928 m. išleido rusų filosofo Nikolajaus Berdiajevo studiją *Apie krikščioniškąją dorovę ir krikščionių nedorybes*, kurioje parodė, kad pats didžiausias krikščionybės priešas – patys krikščionys.

Anot Berdiajevo, apie krikščionybę paplitusios laisvamanybės laikais sprendžiama pagal krikščionis. Pridursime, kad ne kitaip sprendžiama ir dabartiniais, išplitusio

nežaboto liberalizmo laikais. Senesniais, gilesnio tikėjimo laikais apie krikščionybę buvo sprendžiama iš jos amžinųjų tiesų, testamentų. Taigi, blogi krikščionys užgožę krikščionybę, nedori jų darbai, krikščionybės iškraipymas nūnai domina labiau už pačią krikščionybę. Krikščionybė esanti meilės religija, tačiau ją vertina pagal krikščionių pyktį ir neapykantą. Krikščionybė esanti laisvės religija, tačiau ją vertina pagal prievartą, kurią viduramžiais vykdė krikščionys. Neretai esą nurodoma, kad kitų religijų atstovai – budistai, mahometonai, žydai – geresni už krikščionis, geriau atlieka savo religijos priesakus. Kalbama ir apie visiškai netikintčius, net ateistus ir materialistus, kurie dažnai būna doresni už krikščionis, didesni idealistai. Per krikščionių nedorybes ir yra iškraipomi krikščionybės priesakai, išduodama pati krikščionybė.

Savo studijoje Berdiajevas atkreipia dėmesį į krikščioniškosios žmonijos trigubą krikščionybės išdavystę: pradžioje jinai krikščionybę iškraipė ir ją įgyvendino, vėliau ji atkrito nuo krikščionybės ir galiausiai, kas buvo žemiausia, ji pradėjo prakeikti krikščionybę už tą blogį, kurį žmonija pati padarė. Ir krikščionybės kritika yra nukreipta ne į pačią krikščionybę, o krikščioniškosios žmonijos nuodėmes bei ydas, kritikuoja žmogaus, kuris iškreipia Kristaus tiesą ir jos nesilaiko, elgesį. Iš tikrųjų, nei Kristaus žodžiuose bei priesakuose, nei Šventajame Rašte, nei Bažnyčios mokyme, Šventųjų gyvenime negalima rasti to, prieš ką pasisako krikščionybės kritikai.

Anot filosofo, galima būtų ginti ir komunizmą nurodant, kad praktikoje jis netinkamai įgyvendinamas lygiai, kaip iškraipoma ir įgyvendinama krikščionybė. Toks lyginimas esanti akivaizdi klaida, nes Evangelijose, Kristaus priesakuose, Bažnyčios mokyme, šventųjų paveiksluose randama geroji žinia apie Dangaus karalystę, raginimą mylėti, būti romiais, aukotis, tarnauti artimui, turėti tyrą

širdį ir nėra raginimo prievartai, pykčiui, kerštui, neapykantai, goduliui. Markso mokyje, pačioje jo teorijoje ir ideologijoje randamas aki-vaizdas raginimas prievartai, neapykantai tarp klasių, kerštui, godžiai kovai dėl savo interesų.

Sovietų Sąjungoje komunistai, įgyvendindami Markso mokslą, Rusijoje bei okupuotose šalyse išžudė dešimtis milijonų žmonių vien už tai, kad neišpažino marksistinės ideologijos. Esminę žalą krikščionybei Berdiajevas matė išvirstinėse iškabose ir ženkluose, kurie realiai ir nebuvo krikščioniški.

Tikrąjį krikščionybės atgimimą Berdiajevas matė atsi-grežime į Kristų, į pačią Kristaus Tiesą, apvalytą nuo iškraipymų ir priderinimų.

Eina devintas dešimtmetis nuo filosofo studijos pasirodymo, tačiau krikščioniškąją įsivardinanti visuomenė tęsia krikščionybės niekinimą, jai Bažnyčios krizę užgožia ekonominė bei finansinė krizė. Jau viešai garbinama Mamoną (pinigai, turtai), ji ypatingais būdais saugoma, ją įvairiausios bendrovės apdraudžia. Draudimo bendrovės dar apdraudžia buitines reikmes, gyvybę ir sveikatą. Viskas – šiam, žemiškam gyvenimui, viskas tam, kas laikina. Draudimu amžinajam gyvenimui, nors visiems žemiškasis yra ribotas, mažai besirūpinama. Lietuvoje dešimtmečius trukęs ateistinis tvanas, o, atgavus nepriklausomybę, vakarietiškas liberalizmas Bažnyčią, vienintelę instituciją besirūpinančią apdraudimu amžinajam gyvenimui, stumia iš gyvensenos. Gimusių vaikelių tėvai dažnai iš tradicijos dar pakrikštija, apdraudžia Sodroje ar kitokioje bendrovėje, banke atidaro taupomąją sąskaitą iki pilnametystės, o dvasinis ugdymas, ruošimas ir draudimas amžinajam gyvenimui pamiršamas, tarsi viskas pasibaigia šioje žemėje. O juk ir ekonominė bei finansinė krizė, šeimos instituto bei kultūros krizė yra dvasinio nuopuolio išdava, nusigręžimo nuo Kristaus Tiesos padarinys.

Kai save laikančiose krikščioniškomis šalimis mokyklose nukabinami kryžiai, kai Europos krikščioniškų valstybių sąjungoje dokumentuose vengiama užsiminti apie Europos krikščionišką šaknį, kai viešai skatinama gyventi santuokoje vyrai su vyru, o moteriai su moterimi, kai globalizmu ir kosmopolitizmu nuspalvintas liberalizmas braunas į žmonijos sąmonę, vienintelis, žmonišką būtį užtikrinantis kelias yra atsigręžimas į Kristų, Kristaus Tiesą, – krikščionybės esmę.

(Straipsnis sutrumpintas. Red.)

Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarija Ntr. kun. dr. K. Ralio

Ką veikia Vygaudas Ušackas?

Uteniškiai su Europos sąjungos pasiuntiniu Afganistane Vygaudu Ušacku

Dirbęs JAV ir D. Britanijos ambasadoriumi, buvęs užsienio reikalų ministeris šiuo metu dirba Europos sąjungos specialiuoju atstovu Afganistane. Neseniai susitiko su savo kraštiečiais Utenos viešojoje A. ir M. Miškinų bibliotekoje ir paklausinėtas papasakojo apie savo naują tarnybą: “Mano pareigos yra dvigubos. Kaip Bendrijos misijos vadovas turiu apie 150 darbuotojų, taip pat esu atsakingas už 170 milijonų eurų pagalbos teikimą Afganistano valstybei. Apie 40% pinigų skiriama žmonių mokymui dirbti vietinėse ir centrinėse valdžios struktūrose, policijos išlaikymui (Europos sąjunga moka atlyginimus 80,000 Afganistano policininkų), apie 10% – sveikatos apsaugai, regioniniam bendradarbiavimui. Kadangi net 90% narkotikų, įvežamų į Europos sąjungos šalį, yra kildinami iš Afganistano, alternatyvių žemės ūkio verslų vykdymui (plėsti gyvulininkystę, auginti ne opiumą, aguonas, kanapes, o riešutus, vynuoges, kviečius, rugius) yra skiriama 20% paramos lėšų. Iš šios šalies kvaishalai keliauja ne tik į Europos sąjungą,

bet ir Iraną, Vidurinės Azijos šalis, Rusiją. Šiuo metu Rusija yra ypač suinteresuota bendrauti su ES šalimis, NATO, kad būtų užkirstas kelias narkotikų gabenimui per šią šalį,” – pasakojo V. Ušackas.

“Kita mano funkcija – Europos sąjungos specialusis atstovas. ES atstovas stebi politinę situaciją šalyje ir dirba su kitais Jungtinių Tautų ir NATO specialistais, ragina, kad Afganistane būtų laikomasi tarptautinių įsipareigojimų, ypač žmogaus teisių srityje, kad moterys būtų gerbiamos, turėtų lygias teises kaip ir vyrai. Taip pat reikės padėti ruošti ir rinkimams šioje šalyje – kad jie būtų atviresni, nepriklausomi ir padėtų plėtoti demokratiją.

Tad pagrindinis mūsų tikslas – padėti atsigausti daug metų trukusio karo nualintai šaliai. O tai įmanoma tik tuomet, kai mes įgalinsim pačius afganus tvarkyti savo valstybę. Mes negalime būti tos šalies vadovais ar valdovais. Jie patys turi labai gilią, turtingą ir kartais skaudžią istoriją”.

Kristina Gogelienė, TSŽ

Konferencija okupacijos pradžiai aptarti

Š.m. birželio 21 d. Kauno įgulos karininkų ramovėje Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga surengė konferenciją “1941-ųjų birželio 1-oji – raudonojo teroro Lietuvoje pradžia”. Konferencija prasidėjo šv. Mišiomis Kauno Šv. Mykolo Arkangelo (Įgulos) šventovėje. Po pamaldų pilnutėlėje Kauno įgulos karininkų ramovės salėje skambėjo moksleivių sveikiniai. Pirmasis pranešimą tema “Antrojo pasaulinio karo pradžia ir pirmoji sovietinė okupacija” perskaitė Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos (LTPKS) pirm. dr. Povilas Jakučionis. Jis teigė, kad Vidurio ir Rytų Europos valstybių okupacijoms kelius atvėrė nusikalstamai grobikiškas Stalino ir Hitlerio suokalbys. P. Jakučionis pateikė okupacijos įvykių chronologiją ir aukų statistiką, nušvietė tremties ir kalinimo vietų geografiją.

Kalbėdamas apie neteisėtus laisvų valstybių užgrobumus ir pasipriešinimą, LPKTS pirmininkas teigė, kad “tik norvegai pasipriešino Vokietijai – iššovė ir susprogdino nacių laivą, tik suomiai nenusileido stipresniam, bet neteisėtam sovietiniam okupantui”.

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinė direktorė Birutė Burauskaitė pranešime “Tankais ir durtuvais atnešta Stalino saulė” teigė, kad respublikos pradėtos vykdyti dar prieš okupacijos pradžia, sutelktos didžiulės sovietų kariuomenės pajėgos, prasidėjo Lietuvos institucijų sovietinimas, civilinės metrikacijos įrašų biurams liepta nenurodyti tikrosios mirties priežasties ir datos. B. Burauskaitė tvirtino, kad “tam tikras komunizmo vertinimo “įšalas” matyti ne tik posovietinėse valstybėse, jis pasaulinis, ypač akademiniuose sluoksniuose. Vengiama matyti komunizmo nusikaltimus, juos įvertinti ir pasmerkti”.

LB seimo nario dr. Arvydo Anušausko pranešimo tema: “Okupacijos ir teroro vertinimai po 70 metų”. “Kai kalbama apie žalą, galvojame, kad kalbame apie pinigus. Kaip tik ne. Iš Rusijos reikalaujama elementaraus pripažinimo, kad buvo okupacija, vyko lietuvių naikinimas – tuo metu buvo įkalintas kas antras lietuvis vyras. (...) Rusija turėtų neslėpti bylų, archyvų, žmonių, vykdžiusių

nusikaltimus”, – sakė A. Anušauskas. LR Aukščiausiosios tarybos Atkuriamojo seimo narė dr. Zita Šličytė aptarė ginkluoto ir takaus pasipriešinimo Lietuvos okupacijai teisinius bruožus. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos prorektorius dr. Vaidas Rakutis skaitė pranešimą “Lietuvos okupacijos mechanizmas”.

1940 metų birželio mėnesio įvykius Kaune gvildeno Kauno Rezistencijos ir tremties muziejaus vadovas Darius Juodis. Istorijos mokytojo metodininko, Lietuvos Sąjūdžio Kauno tarybos Švietimo sekcijos pirmininko Zigmo Tamakausko pranešimas – “1941 metų Birželio sukilimo žingsniai”.

Konferencijoje dalyvavusiems istorijos mokytojams buvo įteikti kvalifikacijos pažymėjimai. TS-LKD PKTF pirmininkė, LR seimo narė Vincė Vaidevutė Margevičienė visus kalbėjusiuosius apdovanojo naujausiais “Lietuvos kovų archyvo” numeriais. Buvo pasiūlyta konferencijoje skaitytus pranešimus surinkti, išleisti atskiru leidiniu ir išdalyti Lietuvos mokykloms.

Tremtinio inf.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Šešėlinė ekonomika

BNS žiniomis, Lietuva pagal šešėlinės ekonomikos dalį užima 64 vietą tarp 151 pasaulio valstybės. Šešėlinio verslo dalis 1999-2007 m. Lietuvoje vidutiniškai siekė 31.9%, teigiama naujausioje Pasaulio banko ataskaitoje. Mažiausia šešėlinės ekonomikos dalis Lietuvoje buvo 1999-aisiais (30.2%), vėliau nuolat didėjo ir 2007 m., žinovų vertinimu, pasiekė 34%. Kitos Baltijos šalys užėmė gerokai žemesnes vietas – Latvijai pasaulyje teko 109 vieta (1999-2007 m. – vidutiniškai 41.6%), Estijai – 102 (40.3%). Lenkija užėmė 52 vietą (28%), Rusija – 130 vietą (48.6%).

Skaidriausios pasaulio ekonomikos yra Šveicarija, JAV, Austrija ir Liuksemburgas – ekspertų vertinimu, jose šešėlinės ekonomikos dalis užima mažiau nei 10% – atitinkamai 8.6, 8.8, 8.9 ir 9.9%. Pasaulio banko žinovai išskyrė ir vadinamojo pereinamojo laikotarpio šalių grupę – Rytų Europos ir Vidurio Azijos valstybes. Tarp jų Lietuva yra viena skaidriausių – tarp 21 valstybės jai skirta 6 vieta, o skaidriausia pripažinta Čekija – 18.7% šešėlinio verslo. Pastutines 149-151 vietas užėmė Azerbaidžanas, Bolivija ir Gruzija – atitinkamai 63.3, 68.1 ir 68.8%.

Šešėlinę ekonomiką skatina didelė mokesčių našta, griežtos darbo rinkos taisyklės, prastas viešųjų paslaugų lygis, taip pat prasta “oficialiosios” ekonomikos būklė.

Susitiko ministeriai

Vidaus reikalų ministeris Raimundas Palaitis ir Rusijos regioninės plėtros ministeris Viktoras Basarginas liepos 21 d. pasirašė ministerijų memorandumą dėl tarpregioninio ir pasienio bendradarbiavimo, kurio pagrindu bus keičiamasi teisine informacija ir patirtimi, įgyvendinant regioninę politiką ir pritraukiant investicijas į regionus, bus stiprinami Lietuvos ir Karaliaučiaus srityje veikiančių įmonių ryšiai.

Ministeriai aptarė Lietuvos regioninę politiką, pasienio regionų plėtros priemones bei didelius bendrus šalių projektus. Ypatingas dėmesys susitikime skirtas vandens valymo įrenginių ties Nemanu (Ragainė) statybai, sutarta sudaryti bendrą darbo grupę, kuri padės spręsti regioninės plėtros ir bendradarbiavimo per sieną klausimus.

Vienas svarbiausių projektų, kurį aptarė ministeriai, tai – tilto per Nemuną tarp Panemunės ir Sovetsko

bei jo prieigų statyba. Ministeriai taip pat aptarė valymo įrenginių prie Nemuno upės statybos, pasienio kontrolės punkto Nida-Ribačij įrengimo Rusijos pusėje klausimus.

Veikla Afganistane

Lietuvos užsienio reikalų ministeris Audronius Ažubalis liepos 20 d. vykusioje tarptautinėje Afganistano konferencijoje Kabule patvirtino, jog Lietuva tęs savo įsipareigojimus ir toliau remis Afganistano Goro provincijos stabilizavimą bei vystymą. Ministeris teigė vertinantis susitarimus tiesti kelią iš Afganistano vakarų į rytus, jungsiančio šalies sostinę Kabulą su Herato miestu. Didelė šio kelio atkarpa eitų per Goro provinciją ir palengvintų susisiekimą su dviem pagrindiniais šalies miestais, paskatintų provincijos socialinį ir ekonominį vystymąsi.

Konferencijos, kurioje dalyvavo daugiau kaip 75 valstybių ir tarptautinių organizacijų delegacijos, tikslas – apsvarstyti bei patvirtinti Afganistano vyriausybės veiksmų planą dėl tolesnio šalies socialinio ir ekonominio vystymosi, valdymo stiprinimo ir stabilumo užtikrinimo.

Nuo 2005 m. Lietuva Goro provincijoje vadovauja Provincijos atkūrimo grupei. Be lietuvių karių ir civilių, grupėje tarnauja ir dirba Danijos, Gruzijos, Japonijos, JAV, Rumunijos ir Ukrainos kariai bei civiliai. Apie 150 Lietuvos karių tarnauja Goro provincijoje ir junginys – Afganistano pietuose.

Naujas ambasadorius JAV

Prezidentė Dalia Grybauskaitė liepos 19 d. įteikė skiriamuosius raštus naujam Lietuvos ambasadoriui Jungtinėse Amerikos Valstijose Žygimantui Pavilioniui. Diplomatinę karjerą Užsienio reikalų ministerijoje (URM) Ž. Pavilionis pradėjo 1993 m. 1999-2002 m. diplomatas buvo paskirtas patarėju į Lietuvos nuolatinę misiją prie Europos sąjungos, vėliau ministriu-patarėju. Nuo 2002 iki 2004 m. Ž. Pavilionis buvo URM Europos integracijos departamento direktorius, Lietuvos vyriausiojo derybininko su ES pavaduotojas. 2006 m. jis paskirtas URM sekretoriumi. Šias pareigas ėjo iki 2009 m. Prieš paskyrimą į Vašingtoną diplomatas ėjo ambasadoriaus ypatingiems pavedimams pareigas URM Transatlantinio bendradarbiavimo ir politikos departamente, koordinavo Lietuvos pirmininkavimą Demokratijų bendrijai. **RSJ**

Sunku būtų paneigti, kad IX Lietuvių dainų šventė (toliau DŠ) savyje nešė ypač galingą užtaisą. Vis dar neblėstanti prisiminimų aistra kaitina mūsų sielas dalintis išpūdžiais, džiaugsmiais, padėkomis tiems, kas stojo prie šios Šventės organizavimo vairo ir atvedė mus visus iki šiandieninės būsenos, kai, rodos, kiekviena kūno ląstelė paliesta, kiekviena styga suvirpinta, kiekvienas gražus lietuviškas žodis išgirstas...

Paprasčiau mintimis pasidalinti Romualdą Gražinį, IX Dainų šventės dirigentą, Lietuvos valstybinės M.K. Čiurlionio menų mokyklos choro vadovą, kuris sakė esąs sukrėstas to, ką patyrė čia, Kanadoje, Toronto mieste.

Išėivijos lietuvių IX dainų šventės “Daina aš gyvenu” jungtiniam chorui diriguoja Romualdas Gražinis (Vilnius) Ntr. D. Puterienės

“Liepos 6-ąją Lietuva šventė Karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną. Tik aš nežinau, kur buvo daugiau Lietuvos – čia, liepos 2-4 d.d., ar maždaug tuo pačiu laiku geografinėje Lietuvoje. Man regis, daugiau Lietuvos buvo čia – Toronto mieste. Mistinis Lietuvos kūnas ir dyasia buvo čia, su mumis ir mumyse. Čia yra tokia Lietuva, kurios tęsimas yra svarbiausias dalykas čiabuviams lietuviams. Tai toks mistinis kūnas, apie kurį svajočiau, kad taip būtų Lietuvoj. Kad mes visi taip suvoktumėm lietuviškų tautiškų, krikščioniškų vertybių svarbą ir išipareigojimą joms. Esu labai sukrėstas ir noriu labai visiems padėkoti už suteiktą patirtį, kurią vieni jaučia vienaip, kiti kitaip, bet visi labai labai stipriai. Linkiu mums visiems, kad mūsų vaikai tą patirtį ir po truputėlį perimtų”, – pasibaigus Šventei jausmingai kalbėjo pašnekovas.

“Esu nustebintas daugeliu dalykų – užjūrio lietuvių bendruomenėj esu pirmą kartą. Montrealyje buvau vieną kartą su naujosios muzikos ansamb-

liu. Irgi buvom susitikę su lietuvių bendruomene, bet ten nebuvo toks platus susibūrimas, susivažiavimas lietuvių iš įvairių kraštų ir su tokiu gražiu tikslu. Tėn buvo mūsų koncertai visai kitokiame festivalyje. Šitame suvažiavime aš turiu nepaprastai gražių išpūdžių. Vienas iš jų tai yra Rimo Biliūno muzika. Aš nustebau, kad toks kompozitorius yra išeivių tarpe ir, pasirodo, kad jis ne taip jau labai žinomas. Kiek supratau, jam buvo duota užduotis savotiškai apvienyti šventę, parašyti kūrinį vaikučiams *Buvo žodis Lietuva*, atliktą kažkur arti koncerto pradžios, kad pradėtų Dainų šventės temą. Ir parašyti baigminį kūrinį – *Ne buvo tai žemė*. Abu kūriniai yra labai nepigūs, labai originalūs”.

– *Kuria prasme nepigūs?*

“Muzikine prasme labai įdomūs, originalūs ir labai netikėti – tai yra tiesiog gera muzika. R. Biliūno brandumas kūrinuose – man akivaizdus. Brandumas – tiek išmoninis kompozitorinis, tiek muzikinės, tiek instrumentuotės. Pirmą kartą išgirdau šį kūrinį per šeštadienio repeticiją su visu orkestru. Vien kokia įžanga! Kaip paskui po truputėlį vystosi gana sudėtinga polifoninė muzikinė kalba, perėinanti per balsus tema ir ateinanti iki vertikalinių akordinių susivienijimų. Kūrinys turi puikią dramaturginę formą, labai gražiai išvystytas, tarsi viena banga vytų kitą bangą, paskui “išeina” į nušviesėjimą, kuris tarsi tampa priešais, o muzikiniai – kulminacija. Tiesiog šį IX Dainų šventę dovanojo lietuvių chorinei muzikinei kultūrai puikų kūrinį, kuris turėtų turėti tikrai labai netrumpą gyvenimą ir ne vienoj DŠ būti atliktas.

Kiekvienoj DŠ yra kūrinų, kurie skirti publikai ir tai yra gerai, nes turi būti visko. Kažkuri muzika skirta jaunimui, kažkuri skirta patriotiniam jausmui išreikšti, kokiai nors meilei, grožiui, kitiems dalykams, bet labai gerai, kai yra sudėtingesnių kūrinų, per kuriuos chorai gali sustiprėti, pasitempti. Galbūt tai yra tam tikra auka, kurią moka klausytojai, bet čia buvo susirinkę suinteresuoti klausytojai, kuriems svarbūs dalykai, kad tarptautinių lietuvių kultūra, vystytųsi ir turėtų rimtas pajėgas. Aišku, jei imant aukščiausiu lygiu, imant pasaulinio lygio scenas ir keliant pačius aukščiausius sau uždavinius, tai toks atlikimas nebuvo pats geriausias. Bet prisimin-

Čia buvo Lietuvos daugiau...

kime visą chorų lygį, kurių daugelis dainininkų nepažįsta natų, repetuoja vieną kartą į savaitę, nors pradėjo ruoštis prieš metus. Aš klausiau daugelio dainininkų, kuris kūrinys labiausiai patiko, ir dauguma jų atsakė *Ne buvo tai žemė*. O tai rodo, kad jie turi muzikinį skonį!

– *Ar Jūs esate dirigavęs Lietuvos DŠ? Ar galėtumėt palyginti kaip švenčiama Lietuvoje ir čia?*

Man lietuviška daina kažkada seniai atsiskleidė tuo, kad daina – tai praeities lietuvių gyvenimo būdas. Jis kėlėsi su daina, ėjo, dirbo su daina, šventės šventė su daina, tuokėsi su daina, mirė su giesme ir t.t. Todėl šioje DŠ su aukuru, su lietuvių rituališku mu, einančiu nuo ryto iki vakaro, tam tikras scenarijus sujungė visą koncertą būtent į ritualinį vyksmą, kuris ir priartėjo savo esme prie lietuviškos dainos. Kartais tokių bandymų būta ir

šiek tiek sudėtingesnį repertuarą. Tačiau čia ir Lietuvoje muzikiniai meniniai uždaviniai yra arti panašaus lygio. Tik čia būdamas, patyriau kur kas daugiau nuostabių dalykų: vienas iš jų yra tai, kad čia labai puiki lietuvių bendruomenė. Kaip gražiai pasiskirstė vaidmenimis Šventės organizatoriai, kiek daug žmonių yra įtraukta, ir jie be kažkokių ambicijų dirba, jausdami bendrumą, artimo petį ir t.t. Sekmadienį, dalyvavus Mišiose, supratau, kad kunigai čia yra kartu su visa bendruomene.

Man susidarė įspūdis, kad čia neatsiejamai diegiamos tautinės ir krikščioniškos vertybės bei jaučiamas didelis patriotizmas. Ko Lietuvoje nebelieka beveik visiškai, nes labai sunkiai visi gyvena, blogai uždirba, valdžia bloga, viskas blogai, tarp gerų lietuvių yra daug blogų – nusikaltėlių ir t.t., ir pan. Optimizmo ir patriotizmo Lietuvoje – beišsenkantys ištekliai.

Dirigentas R. Gražinis į Šiaurės Amerikos lietuvių IX dainų šventę Toronte atsivežė ir būrį dainininkų – valstybinės M.K. Čiurlionio menų mokyklos chorą, kuriam jis vadovauja. Nuotraukoje : “Čiurlioniukai” su savo vadovais – choro dirigentu R. Gražiniu ir chormeistere Gitana Trimirkaite

Lietuvoje, bet joje DŠ daugiau tampa visų suvažiavimais, koncertu, bet kažkokio esminio apsijungimo, kažkokio vertybinio pasiūpinėjimo, kad sušiltų vieni nuo kitų, kad patriotiškumas, dvasinė Lietuvos teritorija vėl sustiprėtų viduje ir įgautų vos ne kūną – to man kaskart labiau trūksta. Gal būtų todėl, kad Lietuvoje paskirtą DŠ savaitgalį būna ir šokių diena, ir ansamblių vakaras, todėl DŠ tampa daugiau festivaliais.

Lietuvoje DŠ diriguojau nuo 1994 metų. Galbūt Lietuvoje dainuojame

Kartais man regis, kad Lietuvoje jau nebėra tos kartos, kurioje šie jausmai būtų išlikę. O čia – tai aiškiai gali jausti. Aišku, Lietuva čia – legendų apipinta, tam tikra prasme net pažadėtoji žemė. Geografinė prasme, čiabuviams Lietuva yra ta žemė, iš kur jie kilę, kur auga nuostabūs medžiai, žydi puikios pievos, teka skaidrūs upeliai, tyvuliuoja ežerai, jūra skalauja smėlėtus krantus... Jums Lietuva – visi vertybiniai dalykai, kuriuos per daugelį amžių nuo M. Mažvydo laikų kūrė mūsų šviesuoliai. Visa tai, apie ką jau beveik nebekalbama Lietuvoje, nes mes globalizuojamės, einam į Europos sąjungą ir t.t. Čia – mano minėtos vertybės laiko įsikabinę lietuvių širdis savo šaknimis. Bažnyčia nėra atskirai, nediktuoja savo sąlygų, o yra kartu, primindama krikščioniškus momentus, sakramentus. Čia kunigai labai gražiai skleidžia krikščionišką mintį, jungia su tautiškumu ir primena apie esminius fundamentalius krikščioniškus dalykus. Tai yra nuostabu!

Taip pat čia atradau labai gražią kartų kombinaciją, kur vyresni žmonės perduoda savo tradicijas, laiko savo rankose vadeles, toliau – puiki vidurinė grandis, kurioje gal Darius Polikaitis griežia pagrindiniu instrumentu, ir paskui jaunieji talentai – Saulius Kliorys su Kęstučiu Daugirdu. Dėkodamas visiems, išsivežu pačius nuostabiausius išpūdžius”.

– *Ačiū už pokalbį ir gražias mintis.*

Užrašė Danguolė Lelienė

Daugiau kaip tūkstantis dainininkų atliko Išeivijos lietuvių IX dainų šventės programą. Ant pakylų jungtinio choro dalis. Pirmosiose eilėse matomos Toronto choro “Volungė” (vad. D. Viskontienė) dainininkės. Trečioje eilėje antroji iš dešinės – pokalbio autorė D. Lelienė Ntr. D. Puterienės

“Amazing Grace” – nuostabi malonė

Prieš 350 metų, XVII šimtmetį, Sir Isaac Newton, gulėdamas po obelį, pradėjo galvoti, kodėl obuolys krinta į žemę, kodėl ne aukštyne ar kaip kitaip. Jis vėliau tapęs fiziku, matematiku ir astronomu, nustatė dėsnį, kad žemė turi traukos jėgą. Tuo pačiu laiku, prieš 350 metų, gyveno kitas Newton – John Newton. Apie jį ir noriu papasakoti. Jis gimė Anglijos Londone pasiturinčioje šeimoje. Tėvas buvo laivyno vyresnysis – kapitonas. Išplaukdavo ilgom kelionėm ir mažai buvo namuose. Kai Jonui buvo vos septyneri metai, mirė mama. Jono gyvenimas labai pasikeitė. Tėvas vedė antrą kartą ir Joną išsiuntė mokytis ir gyventi į pensoną.

Jonas jautėsi labai atstumtas. Kai jam sukako septyniolika metų, tėvas išsiuntė Joną į Britų Karališkąjį laivyną, iš kurio jam pasisekė vėliau pabėgti, bet jį sugavo ir smarkiai sumušė. Tačiau kitą kartą, kai jo laivas dėl gedimų turėjo sustoti viename uoste, netoli šiaurės Afrikos, John Newton įsidarbino kitame laive, ir taip ištrūko iš britų laivyno. Būdamas devyniolikos metų, gavo darbą pas vergų pirklių Afrikos pakrantėse. Būdamas dvidešimt dvejų, pats tapo vergų laivo kapitonu. Vergai, surišti ir sugrūsti laivo dugne, buvo gabenami į įvairias supirkimo vietas. Daugelis mirdavo arba plaukdam į jūrą išprotėdavo. Jonas girdėjo jų aimanas bei dejonas, bet dėl to nesijaudino.

Kartą 1748 metais, plaukiant atgal į Angliją, jo laivas pateko į stiprią audrą ir vos nenuskendo. Buvo stipriai daužomas bangų, ir atrodė, kad viskas prarasta. John Newton prisiminė Viešpatį, apie kurį jam buvo kalbėjusi mama. Jis prisiminė, kaip jo mama daug meldavosi ir pasakodavo Biblijos istorijas. John Newton pradėjo melstis ir pažadėjo Dievui, kad, jei išliks gyvas, tai likusį gyvenimą tarnaus Dievui.

Atsistatydinęs iš kapitono pareigų, John susirado prekybos inspektoriaus darbą. Tačiau savo pažado Dievui jis laikėsi. Jo namuose sekma-

Žalgirio mūšio paminklas Krokuvoje. Projektas Antano Vivulskio (1877-1919), lietuvių ir lenkų architekto bei skulptoriaus. Pastatytas 1910 metais, 500 metų Žalgirio mūšio sukaktuvių proga. Nugriautas 1939 m. vokiečiams užėmus Lenkiją. Atstatytas 1976 iš gipsinio maketo, kurį A. Vivulskis davė savo dukrai. A. Vivulskis pastatė ir Trijų Kryžių skulptūrą Vilniuje ant Plikojo kalno. Skulptorius mirė Vilniuje, palaidotas Rasų kapinėse. Krokuvos paminklo paaiškinimas: paminklo viršuje ant žirgo sėdi Lenkijos karalius ir DLK Jogaila, žemiau stovi ant kardo pasirėmęs, po mūšio pavargęs, vyriausias lauko kariuomenės vadas DLK Vytautas. Prie jo kojų guli vyriausias Kryžiuočių ordino magistras Ulrich von Jungingen. Kairėje paminklo pusėje pavaizduoti lietuviai kariai, dešinėje pusėje – lenkų kariai. Paminklo priekyje dega amžinoji ugnis ant Nežinomojo kareivio kapo
Ntr. GK

dienio vakarais rinkdavosi draugai melstis. Žmonos Mary paskatintas, jis pradėjo studijuoti graikų, žydų ir armėnų kalbas. Po dešimties metų John Newton tapo anglikonų pastorium. Jis taip pat stipriai palaikė evangelinį judėjimą.

Vieną sekmadienio rytą po pamaldų pastorius John Newton sveikinosi su žmonėmis. Prie jo priėjo nepažįstamas žmogus ir įteikė jam voką, pasakęs “tai labai svarbu”, ir nuėjo. Tai buvo svarbaus vyriausybės tarnautojo, parlamento nario William Wilberforce laiškas. Jame buvo parašyta: “Aš jaučiu, jog Dievas turi man svarbų planą”. John Newton prisiminė vergus ir kokiais siaubingais kančias jie kentėjo. William Wilberforce pirmą kartą iškėlė parlamente klausimą dėl vergų prekybos panaikinimo. Jie abu pradėjo

daug dirbti, kad būtų uždrausta vergovė Anglijoje. 1807 metais britų vyriausybė išleido įstatymą, ir Anglija liovėsi prekiauti vergais.

Tačiau John Newton labiausiai yra žinomas, kaip autorius giesmės, kurią mes esame daug kartų girdėję – *Amazing Grace – Nuostabioji malonė*. Tai yra jo asmeniškasis liudijimas, jo atsivertimas ir išgyvenimas Dievo malonės. Pirmame posmelyje jis sako: *Nuostabioji malonė, kuri išgelbėjo tokį niekšą kaip mane. Buvau paklydęs – mane surado, buvau aklas – dabar regiu.*

Savo gyvenimo pabaigoje jis rašė: “Mano atmintis visai susilpnėjo. Aš tik žinau du dalykus – esu didis nusidėjėlis ir kad Kristus yra didis Gelbėtojas”. John Newton mirė būdamas 82 metų.

Aldona Gailienė, Hamilton, ON

KANADOS ĮVYKIAI

Kas naujo Afganistane?

Kanados karinės pajėgos po 4 metų pakeitė savo karinę bazę ir veiksmų lauką Afganistane. Kandaharo, vieno iš pavojingiausių miestų, apsaugą kanadiečiai perdavė JAV brigadai. Kanadiečių bazę perkelta į vakarus nuo Kandaharo miesto, į Dand ir Panjwai rajonus – talibano gimtavietę. Tik nedidelis būrys apie 350 karių bus palikta Kanados ambasados apsaugai ir atstatymo darbams. Afganistane yra 2,700 Kanados karių, daugiau kaip pusantro šimto žuvusių. Iki vasaros pabaigos Afganistane bus sutelkta iki 21,000 JAV karių, trigubai daugiau nei lig šiol. Praėjęs birželis išskirtinis žuvusių karių skaičiumi – per mėnesį žuvo 103 kariai, daugiausia nuo pat karo veiksmų pradžios.

Kol kariai planuoja savo karinius ir atstatymo darbus, Kabule surengtas vienos dienos pasitarimas apie demokratijos plėtros ir atstatymo darbų finansavimą. Jame dalyvavo Jungtinių Tautų organizacijos gen. sekretorius Ban Ki-moon, 60 valstybių – aukotojų atstovai. Kanadai atstovauja užsienio reikalų ministeris Lawrence Cannon, JAV – valstybės sekretorė Hillary Clinton. Pasitarimo dieną ne visi galėjo atvykti laiku į renginį. Lėktuvams, skraidinantiems valstybių atstovus dėl teroristų išpuolių grėsmės teko leisti kitose vietose. Pasitarimo dalyviai buvo atskraidinti į Kabulą sraigtasparniais. Valsitybėms – aukotojoms svarbu, prieš skiriant finansinę pagalbą, užkirsti kelią korupcijai, išlaidumui. Dėl dabartinio prezidento H. Karzai vyriausybės nesugebėjimo tvarkytis lėšos bus skiriamos dalimis.

Konservatorių ir opozicinių partijų komitetai nutarė nutraukti atostogas ir grįžti į parlamentą deryboms. Partijų nepasitenkinimą sukėlė konservatorių vyriausybės sprendimas atšaukti išsamią apklausą (*Long List*) gyventojų surašymo lapuose. Tokiu vienašaliu sprendimu nepatenkinti ir socialinių, medicinos tyrimų, prekių reklamos ir kitos tarnybos. Jų tvirtinimu, tokios išsamios apklausos padeda gerinti prekių ir paslaugų tiekimą, geriau pažinti atskirų amžiaus grupių poreikius ir pasikeitimus. Konservatorių vyriausybė tvirtina, kad papildomi klausimai gyventojų surašymo lapuose nebuvo privalomi. Jų atsisakoma, nes gali būti pažeidžiamos privatumo taisyklės.

Ontario provincijos vyriausybė paskelbė, kad trims

mėnesiams atidedamas eko-mokestis. Šis mokestis, pagal Stewardship Ontario, turėjo padengti daugelio naudojamų prekių nukenksminimo programų išlaidas. Daugelio mūsų buityje panaudotų daiktų negalima versti į šiukšles kasyklose, jos pirmiausia turi būti apdorojamos. Naujasis mokestis ir turėjo būti skiriamas nukenksminimo išlaidoms. Bet patydomis įvestas dar vienas (po HST) mokestis Ontario provincijoje sukėlė nepasitenkinimą ir daugybę klausimų. Skirtingose parduotuvėse skaičiuojamas skirtingas mokestis už tą patį daiktą, netgi už palyginti nekenksmingas skalbimo priemonės ir kt. Ūkinių prekių parduotuvė *Canadian Tire* pirmoji paskelbė, kad savanoriškai atšaukianti šį pirkėjų ir pardavėjų klaidinantį mokestį. Vyriausybė ir programos vykdytojai turėjo pripažinti, kad šiam mokesčiui tinkamai nepasirengta. Provincijos vyriausybė, atidėdama mokesčių rinkimą trims mėnesiams, paskelbė panaudotų reikmenų nukenksminimo programoms skirianti \$5 mln.

Suimti ir apkaltinti valstybės bei privataus turto gadinimu 7 Toronto gyventojai, G-20 susitikimo dienomis (birželio 26 d.) deginę policijos automobilius, daužę vitrinas, grobstę ir naikinę prekes. Policija, atidžiai peržiūrėjusi filmavimo kamerų įrašus, kreipėsi į protesto mitingų dalyvius ir stebėtojus, prašydami atsiųsti nusikalstamų veiksmų ir asmenų nuotraukų. Policija sulaukė kelių tūkstančių nuotraukų ir vaizdo įrašų. Pagal visą vaizdo medžiagą buvo išskirti riausių sukėlėjų veidai ir paskelbti spaudoje, internete, televizijoje. Visuo-

menė, pasipiktinusi miesto turto naikinimu, padėjo atpažinti siautėjusius chuliganus. Policijos tyrimai dar tęsiami, apklausama daugiau įtariamųjų. **Kanadiečiai** dažnai, be pokalbių apie orą, linkę padejuoti dėl vis didėjančio mokesčio automobilių stovėjimo aikštelėse. Brangiausiai už šią paslaugą moka Kalgario gyventojai: per mėnesį \$453, kiek mažiau Toronto vairuotojai – \$280.62. Vidutiniškai už automobilio saugojimą aikštelėje kanadiečiai moka \$224 per mėnesį, dienos išlaidos šiam tikslui – \$14.83. Tačiau pakalbėję su Londono (D. Britanija) ar Niujorko (JAV) vairuotojais, tikriausiai, nesiskųstų. Londono automobilių savininkai moka dvigubai brangiau – \$983, niujorkiečiai – \$566 per mėnesį. **SK**

Partijų priklausomybė nuo rėmėjų

Atkelta iš 1-mo psl.

Kita problema – finansinė. Vargu, ar šiuo metu Lietuva pajėgi finansiškai užtikrinti tik biudžetinių partijų finansavimą? Be to, partijų finansavimo patirtis Lietuvoje leidžia teigti, jog uždraudus juridiniams asmenims remti partijas, gerokai išaugtų finansavimas per trečiuosius asmenis. Tad išeitis yra ne visiškai uždrausti juridiniams asmenims finansuoti, bet uždrausti remti politines partijas tiems juridiniams asmenims (ir su jais susijusiems),

kurie gauna stambius valstybinius užsakymus.

Apribojus juridinių asmenų galimybę remti politines partijas, reikia nepamiršti ir fizinių asmenų. Dažni atvejai Lietuvoje, kai nei darbo, nei pajamų neturintys piliečiai sugeba sukrapštyti keliadesimt tūkstančių litų paramai vienai ar kitai partijai.

Tokių piliečių “begalinę meilę” vienai ar kitai partijai taip pat reikėtų riboti, įtvirtinant reikalavimą, kad tokio asmens aukojama suma negalėtų viršyti 10% jo metinių deklaruotų pajamų. **TSŽ**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

VILKAI-MIŠRŪNAI

Švedijos ir Lietuvos mokslininkai nustatė, kad Šiaurės Lietuvoje siautėjančios vilkai yra išsigimę mišrūnai. Nutarta vilkus genetiškai ištirti pernai rudenį, gavus pranešimų iš Šiaurės Lietuvos, jog vilkai atsėlindavo į miestelių centrus ir apėsavo tiesiog šventovių pašonėje ar po gyvenamųjų namų langais besiganančius gyvulius. Nuo vilkų dažniausiai kentėdavo rokiškėnai. Vien Biržų rajono Vabalninko seniūnijos kaimuose žvėrys praėjusią vasarą suėdė 20 galvijų. Žinios apie vilkų siautėjimą taip pat sklido iš Žemaitijos. Aplinkos ministerija pernai leido nušauti daugiau vilkų, nei galima pagal numatytas kvotas. Per vilkų medžioklės sezoną, trunkantį nuo gruodžio iki balandžio, dabar leidžiama sumedžioti 30 šių plėšrūnų.

MAŽAI DARŽELIŲ

Seimas liepos 2 d. įpareigojo vyriausybę iki šių metų spalio 1 d. parengti ikimokyklinio ugdymo įstaigų plėtros programą. Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo pataisą pasiūlė valstietė liaudininkė Rima Baškienė, kuri pabrėžė, jog trūksta ikimokyklinio ugdymo įstaigų vaikams nuo 2 m. amžiaus. Jų steigimui būtų galima naudoti Privatizavimo fondo ir namų atnaujinimo lėšas. Vaikų lopšelių-darželių trūksta visoje Lietuvoje, o ypač Vilniuje.

GERINS VANDENĮ

Vyriausybė liepos 22 d. patvirtino Nemuno upių baseino rajono valdymo planą ir priemonių programą vandensaugos tikslams Nemuno upių baseinų rajone pasiekti. Programos tikslas – neleisti prastėti paviršinių ir požeminių vandens telkinių būklei bei iki 2027 m. pasiekti gerą jų būklę. Lietuvoje esanti Nemuno upių baseinų rajono dalis su tarpiniais ir priekrantės vandėnimis užima beveik 48,400 kv. km plotą. Atlikus vandens telkinių ekologinės būklės vertinimą, nustatyta, kad daugiausia (44%) visų upių kategorijos vandens telkinių kokybė rajone yra vidutinė. Labai geros ekologinės būklės reikalavimus atitinka apie 18%, geros – apie 23%, bloga vandens būklė yra apie 4% upių kategorijos vandens telkinių, labai bloga – apie 1%. Pagal Aplinkos ministerijos parengtą programą, jos uždavinius numatyta įgyvendinti trimis tarpsniais. Tarp artimiausių uždavinių – atlikti

papildomus tyrimus, parengti fosforo sumažinimo ar uždraudimo detergentuose (plovikliuose, kuriais vandeniniu tirpalu plaunami užteršti paviršiai) poveikio nuotėkų kokybei galimybių studiją, didinti nuotėkų valymo efektyvumą ir panašiai. Tam būtų naudojami valstybės biudžeto, savivaldybių ir Europos sąjungos Sanglaudos fondo pinigai.

IVERTINTI UNIVERSITETAI

Liepos mėnesį paskelbtame geriausių universitetų rodiklyje aukščiausiai iš Lietuvos aukštųjų mokyklų Kauno technologijos universitetas (KTU) buvo pirmaujantis ir užimantis 803 poziciją, Vilniaus universitetas (VU) – 884-oje vietoje, Vilniaus Gedimino technikos universitetas (VGTU) – 982 vietoje. Lyginant su prieš pusmetį paskelbtu vertinimu, KTU smuktelėjo per 16 vietų – nuo 787-os vietos į 803. Krito ir VU, vasarį buvęs 843 vietoje, ir VGTU, buvęs 941 pozicijoje. Vytauto Didžiojo universitetas šiame rodiklyje užima 1348, Šiaulių – 1950, Klaipėdos – 1968, Kauno medicinos – 2358, Žemės ūkio akademija – 2613, Vilniaus pedagoginis universitetas – 2863, Mykolo Romerio universitetas – 2973, Kauno kolegija – 4094, Europos humanitarinis universitetas – 4139, Veterinarijos akademija – 4349 vietą. Pasaulio universitetų vertinimą šeštus metus sudaro ir kartą per pusmetį skelbia Ispanijos visuomeninių mokslų organizacijos Valstybinė mokslinių tyrimų tarybos (Consejo Superior de Investigaciones Cientificas – CSIC) įsteigta Kibernetikos laboratorija.

“ŽALGIRIS-2010”

Liepos 19 d. Rukloje, Lietuvos Didžiojo etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke, prasidėjo tarptautinės Lietuvos šaulių sąjungos jaunųjų šaulių bei Jungtinės Karalystės (JK) kadetų pratybos “Žalgiris-2010”, skirtos Žalgirio mūšio 600 metų jubiliejui paminėti. Jomis siekiama stiprinti Lietuvos jaunųjų šaulių ir JK kadetų bendradarbiavimą bei savitarpio supratimą. Per septynių dienų pratybas apie 100 Lietuvos jaunųjų šaulių ir per 10 Jungtinės Karalystės kadetų atskiruose būriuose mokėsi pagrindinių karinės taktikos veiksmų. Vėliau išmoktas pamokas pratybų dalyviai praktiškai pritaikė Gaižiūnų poligone, kur būriai vykdė bendras užduotis. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIuose

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos naujasis klebonas kun. Paulius Mališka aukoja pirmas šv. Mišias sekmadienį, liepos 11. Matome skaitytoją Antoinette Brilvičienę

Ntr. V. Lietuvninkaitės

Nejobla Korris, Lietuvos garbės konsulė Edmontone, Lietuvoje susitikusi su užsienio reikalų viceministeriu Šarūnu Adomavičiumi

Hamilton, ON

A.a. LAIMUTĖS STUKIENĖS atminimui, užjausdami dukras Birutę (Romas), Virginiją (Emmy), sūnų Vitą (Sophia) ir seserį Danutę Jonikienę (Motiejus), vaikaičius ir visus velionės gimines, *Pagalba Lietuvos vaikams* aukoko: \$50 – E.L. Krywionek; \$40 – O. Dementavičienė, P.M. Masiai; \$30 – M.V. Kazlauskai, J. Paškevičienė, A.V. Stanevičiai; \$20 – R. Bartninkienė, A. Deksnienė, H.A. Gallifent, J.A. Gedris, I. Girenienė, E. Grajauskienė, K.E. Gudinskai, A.D. Kamaičiai, S.J. Miškiniai, M. Montemuro, H.J. Otto, F.A. Pietrantonio, F. Povilauskienė, T. Povilauskienė, A. Stanaitienė, J.A. Trumpickai, Z. Vainauskienė ir I. Vasiliasukas; \$10 – M.F. Gudinskai ir \$5.00 – M. Borusienė.

A.a. WILLIE JULIAN mirus, nuoširdžiai užjausdami jo žmoną Loretą, sūnus Kris (Kerrie), Justiną (Asta), vaikaičius Ethan ir brolį (Kelly) su šeima, *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukoko: \$100 – J. Seniūnienė; \$40 – A. Steigvilienė; \$20 – J.A. Gedriai, K.E. Gudinskai, S. Jankauskienė, A. Kareckas, H.J. Otto, F.A. Pietrantonio, A. Stanaitienė, E.V. Tiriliai, J.D. Trumpickai, A. Venslovas; \$15 – Z. Čekauskas; \$10 – F. Franczak, M.F. Gudinskai.

A.a. WILLI JULIAN mirus, žento prisiminimui *Pagalbai Lietuvos vaikams* \$300 aukoko Elena Bubnienė. Nuoširdus ačiū už tokią dosnią auką. **PLV komitetas**

A.a. RAIMUNDO KVEDARO atminimui, užjausdami tėvus Aldoną ir Vytautą, seserį Ramoną (Andy) ir sūnėnus, *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukoko: \$35 – B. Kvedarienė; \$30 – V.A. Mačiūnai; \$20 – E. Grajauskienė, K.E. Gudinskai, D.M. Jonikai, A. Stanaitienė; \$10 – M.F. Gudinskai; \$5 – M. Borusienė.

PLV komitetas nuoširdžiai dėkoja aukotojams

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Globalios Lietuvos projektas

Kaip patraukti lietuvius atgal į gimtinę? Kaip sukurti palankias sąlygas bendradarbiavimui tarp išeivijos lietuvių ir Lietuvoje gyvenančių žmonių? Šiems klausimams atsakyti praeitais metais buvo įsteigtas naujas departamentas Užsienio reikalų ministerijoje, pasivadinęs URM Užsienio lietuvių departamentas. Naujasis skyrius atliks panaikintų Tautinių mažumų ir išeivijos ir Lietuvių grįžimo į Tėvynę departamentų darbus. Naujame skyriuje dirbuojasi valstybės institucijų, Pasaulio lietuvių bendruomenės ir akademinės bendruomenės atstovai, kurių misija skatinti užsienio lietuvius įsitraukti į Lietuvos politinį, ekonominį, kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą, padėti puoselėti lietuvišką tapatybę, prisidėti prie Lietuvos gerovės, pažangos ir tautinių interesų užtikrinimo. Misija išties sunki ir gana nauja, bet tikrai daug žadanti. Planuojami projektai skatina ne tik ilgalaikį sugrįžimą į Lietuvą, bet ir ryšių atnaujinimą, investavimą, trumpalaikes studijas bei stažuotes.

Po visą pasaulį išsibarstę lietuviai yra didelis turtas, nes jų sukauptos žinios, patirtis ir mintys turi daug galios Lietuvoje. Globalios Lietuvos strategija nori paskatinti išeiviją dalytis savo idėjomis, atvykti į Lietuvą ne tik atostogoms, bet ir rimtesnei veiklai. Departamentas kartu su lietuvių bendruomenėmis, diplomatinėmis atstovybėmis ir konsulinėmis įstaigomis, vyriausybėmis ir nevyriausybėmis organizacijomis stengiasi įgyvendinti Globalios Lietuvos strategiją skatinant lituanisti-

no švietimo plėtrą, tautinio tapatumo išsaugojimą, lietuvių kalbos, istorijos ir tradicijų išlaidų užsienyje.

Už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių pajėgumas toli gražu nepanaudojamas valstybės naudai. Diasporos didžiuma ir patirtis gali pa-

Birutė Bublienė

dėti iškelti Lietuvos bylą į visai kitą plotmę, komentavo ambasadorė Gintė Damušytė. Reikia plėtoti ryšius, įsigilinti į Lietuvos politinę ir ekonominę aplinką ir kurti globalią Lietuvą.

URM liepos 2 d. įvyko gan svarbus posėdis, kuriame teko dalyvauti ir man. Posėdyje buvo svarstomi globalios Lietuvos strategijos planai ir įtrauktos pastabos iš įvairių Lietuvos ministerijų bei Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB), kuriai atstovauja Vida Bandis.

Taip pat į posėdį atvyko mūsų LISS programos direktorė bei JAV LB Krašto valdybos vykdomoji vicepirmininkė Birutė Bublienė ir pasidalijo savo mintimis dėl tolesnių globalios Lietuvos planų. Susirinkime dalyvavo užsienio reikalų viceministeris Šarūnas Adomavičius, kuris pritarė, kad šį projektą reikia kuo greičiau sukonkretinti ir siųsti į vyriausybę patvirtinimui.

Posėdis išties buvo paveikus, nes buvo priimta globalios Lietuvos strategija ir nuspręsta iki liepos pabaigos šį projektą skelbti. Buvo svarstoma ir apie lituanistinį švietimą užsienio šalyse, ir dauguma sutiko, kad tokios programos turėtų tapti valstybine Lietuvos dalimi. Posėdyje buvo svarstoma tik projekto strategija, bet dalyviai komentavo ir apie konkretesnius dalykus, kaip kūno kultūros ir sporto, stovyklų bei stažuotų įtraukimas į globalios Lietuvos planus. Taip pat norima suteikti daugiau naudingos informacijos išeiviams, kurie ketina grįžti į gimtinę.

Eglė Gintautaitė

IŠ LIETUVOS SPAUDOS

- Tauragė yra vadinama Lietuvos fotografų sostine. Gegužės 28 d. ten vyko foto klubų suvažiavimas, kuriame dalyvavo apie 200 Lietuvos ir užsienio fotografų.

- Gegužės 5-9 d.d. Vilniuje vyko Europos demokratų studentų organizacijos tarybos susitikimas. Konferencijos tema – “Europa ir Rusija: ar tai naujas puslapis mūsų bendradarbiavime?” Kalbėjo prof. V. Landsbergis, krašto apsaugos ministrė R. Juknevičienė ir kt. Konferenciją rėmė Konrado Adenauerio fondas.

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Filadelfijos, PA, lietuvių choras “Laisvė” Lietuvų Namuose surengė kasmetinį koncertą, šį kartą pavadintą “Daug, daug dainelių”. Choras visą žiemą taipgi rengėsi Dainų šventei Toronte. Šį koncertą išpūdingai pajavairino iš Bostono atvykęs smuiko virtuozas Martynas Žvėgzda, gerai žinomas įvairių meno pasirodymų ir festivalių rengėjas Lietuvoje, 2009-2010 m. Falbright stipendijos laimėtojas, dėstantis Bostono universitete. Jis smuiku pagriežė du Bacho kūrinius *Sarabande* bei *Andante* ir ypač subtiliai atliko Vytauto Barkausko kompoziciją *Partita*. Choras “Laisvė” mielai priėmė ir lituanistinės Vinco Krėvės mokyklos chorą “Krėviukai”. Tą patį sekmadienį mokykla šventė ir mokslo metų užbaigimą. “Krėviukai” padainavo *Buvo žodis Lietuva, Pasaka apie debesėlį, Pavasaris ir vaikai, Drum, drum, Mes ateitis*. “Laisvės” choras padainavo keletą dainų iš Dainų šventės repertuaro: *Papartis, O atsimenu namelį, Šių naktelių, Linai, Didel galva pelėda, Ei Jovar, Jovar, Aušros žvaigždė, Daina aš gyvenu, Dainos sparnais*. Choro vadovė Jarūnė Balčiūnienė, o “Krėviukų” – Ilona Babinskienė, akompaniatoriai – George Akerley bei Darius Vrubliauskas.

Prieš koncertą didžiojoje salėje buvo galima aplankyti įdomią ir turtingą Mažosios Lietuvos istorinio muziejaus Klaipėdoje paruoštą fotografijų parodą apie pirmuosius lietuvius Texas valstijoje, atkeliavusius iš Mažosios Lietuvos, XIX š. vidury. Jie atvežė pirmąją lietuvišką dainą į Ameriką. Dr. Milda Richardson iš Bostono Northeastern universiteto supažindino su paroda, trumpai apžvelgdama savo išpūdžius ir įdėtą darbą, sudarant parodą.

Australija

A.a. Vytautas Jonas Patašius, 79 m. amžiaus, pasižymėjęs Australijos lietuvių visuomenininkas, uolus lietuvių spaudos darbuotojas, staigiai ir netikėtai mirė birželio 16 d., Sydney mieste. Velionis gimė 1930 m. rugpjūčio 31 d. Kaune. Gimnaziją lankė Marijampolėje, Detmolde ir 1947 m. baigė Greven, Vokietijoje. 1962 m. Australijoje, New South Wales universitete baigė ekonomikos ir komercijos mokslus bakalauro laipsniu. Buvo Australijos LB valdybos sekretorius ir pirmininkas, ilgametis Sydney miesto “Šviesos” sambūrio pirmininkas, taipgi aktyvus šachmatininkas, tapęs šios lietuvių bendruomenės ir Sydney universiteto meisteriu. Velionis,

kaip rašoma *Mūsų pastogėje*, buvo Australijos lietuvių visuomenininkas, darbšti rami, tolerantiška asmenybė, palikusi aiškius pėdsakus išeivijos istorijoje. Jo netektį ypač išgyvena LB spaudos sąjunga, *Mūsų pastogės* leidėja, nes laikraštis daugelį metų rėmėsi V. Patašiaus didele parama. Jis buvo šio laikraščio administratorius, išdininkas, korektorius (neimdamas jokio atlyginimo). Jis taipgi rašė straipsnius ir kiekvieną savaitę pateikdavo pasaulio įvykių apžvalgą. Buvo ir laikraščio mecenatas. Tik dėka jo dosnios asmeninės paramos galėjo laikraštis finansškai išsilaikyti. Jo parama siekdavo tūkstančius dolerių. Velionies netektį išgyvena ne tik jo artimieji, bet LB spaudos sąjunga, *Mūsų pastogė* ir visa Australijos lietuvių bendruomenė.

Vokietija

Berlyno LB apylinkės nariai buvo susirinkę Lietuvos ambasadoje rašyti Valsybinio diktanto. Nors nepavyko berlyniečiams užkopti ant nugalėtojų pakylų, tačiau diktanto rašymas buvo proga susitikti ir pasidžiaugti skirtinga, gražia lietuvių kalba. Lietuvos ambasadoje taipgi vyko viktorina “Ar pažįsti Lietuvą?”, skirta paminėti atstatytos Lietuvos nepriklausomybės 20-mečiui. LB apylinkės pirmininkė Irena Sasnauskienė labiausiai pasižymėjusiems viktorinos dalyviams įteikė pinigines dovanas. (Paaikškėjo, kad daugelis neužmiršo Lietuvos istorijos ir geografijos išmoktų pamokų). Tą pačią dieną buvo surengtas LB apylinkės metinis susirinkimas. Iš pranešimų aiškėjo, kad lietuviškų renginių Berlyne netrūko. Šeštadieninė mokykla surengė Motinos dienos minėjimą. Gegužės mėnesį Berlyno lietuviai sveikino į Vokietijos sostinę grįžusį Nojų. Šį kartą Nojus Berlyne atliko akustinį solo koncertą, pavadintą “Aš dar niekad nenorėjau tiek daug pasakyti”. Dainos buvo atliktos akustine gitara ir dainuojant. Kai Berlyno Filharmonijoje koncertavo įžymioji operos solistė Violeta Urmana, tai LB valdyba kvietė tautiečius pasigėrėti nuostabių solistės balsu. Solistė surengė ir dainų vakarą, kokių Berlyne būna 4-5 per metus.

Bendradarbiaudama su Vokietijos-Lietuvos forumu ir Berlyno Europos akademija, LB apylinkės valdyba suorganizavo paskaitą “Saugumo politika Baltijos šalyse”. Buvęs generolas dr. Klaus Wittman pasidalijo savo mintimis apie dabartinę saugumo politiką Baltijos kraštuose. **JA**

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosaviuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 67 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą0.25%
čekių sąskaitą iki0.25%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius0.50%
180 dienų indėlius0.50%
1 m. term. indėlius1.50%
2 m. term. indėlius1.90%
3 m. term. indėlius2.40%
4 m. term. indėlius2.65%
5 m. term. indėlius2.85%
RRSP ir RRIF
(Variable)0.50%
1 m. ind.1.50%
2 m. ind.1.90%
3 m. ind.2.40%
4 m. ind.2.65%
5 m. ind.2.85%

PASKOLAS
Asmeninės nuo3.90%
Nekiln. turto 1 m.3.90%
ATIDARYKITE TALKOJE NAUJA

TAUPOMĄ SĄSKAITĄ, ATLEISTA
NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ -
(Tax-free savings account – TFSA)

MOKAME PALŪKANAS:

Variable – 1.50%
1 metams – 1.75%
2 metams – 2.25%
3 metams – 2.50%
4 metams – 2.75%
5 metams – 3.10%

• **Nemokami čekių sąskaitų**
apmokėjimai

• **Narių santaupos**
apdraustos TALKOS
atsargos kapitalu
3 mln. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.ca

Iš Dainų šventės Toronte sugrįžus...

**JOLANTA KURPIS,
Lietuvių meno ansamblis
“Dainava”, Čikaga**

Š.m. liepos 4 d. Toronte įvyko IX Išeivijos lietuvių dainų šventė “Daina aš gyvenu”. Joje dalyvavo ir meninis ansamblis “Dainava”. Kanadiečiai tą savaitę atšventė Kanados dieną, Amerika – Nepriklausomybės dieną, Lietuva ruošėsi Mindaugo karūnavimo šventei, o mes – visą savaitgalį gyvenome dainomis ir savaip šventėme Lietuvą, kuri neturi geografinių koordinatų, bet yra ten, kur esame mes.

Visi parsivežėme begalę įspūdžių. Prisimintina, kad pirmoji išeivijos Dainų šventė įvyko 1956 m. Čikagoje, visos kitos taip pat organizuotos šiame mieste, išskyrus 5-ąją, įvykusią Toronte 1978 m. Tad šis svetingas miestas vėl per-

ėmė estafetę ir subūrė mus į IX Dainų šventę. Renginyje dalyvavo 55 mėgėjų chorai, daugiausia iš Šiaurės Amerikos, taip pat svečiai iš Lietuvos, Lenkijos ir Anglijos. Iš viso – 18 chorvedžių ir daugiau kaip 1000 choristų! Koncertas vyko Hershey centre, Mississaugoj, ON. Jo paklausti atvyko per 2500 žiūrovų. Dainavome 35 dainas, trečdalią repertuaro sudarė nauji kūriniai, dauguma jų sukurti arba aranžuoti užsienyje gimusių ir gyvenančių lietuvių.

Vieninga dainaviečių nuomone, šventė organizuota puikiai, už tai esame dėkingi paruošimo komitetui, dirigentams ir 300 savanorių, kurie subrandino renginio viziją ir entuziastingai triūsė ją įgyvendindami.

Koncerto pradžioje organizatoriai pasveikino dalyvius, buvo pristatyti dirigentai ir

chorai, sugiedoti Kanados, JAV ir Lietuvos himnai. Meninė dalis prasidėjo, kai salėje pasirodė vaidilūčių lydimas žynys Krivių Krivaitis. Jis trinkelėjo į žemę ažuoline lazda, sugriaudėjo perkūnas, ir simboliniame aukure išsižiebė ugnis. Nuo tos akimirkos liepsnojo ne tik ugnis, bet ir džiaugsmas, vienybė, nesumeluotas lietuviškumas. Į gražų audinį pynėsi vaikų, jaunimo ir mišrių chorų atliekamos dainos. Nors dainos buvo įvairios, jas jungė lietuviškai dainai būdingas lyrizmas, ne sykį chorisčių skruostais nuriedėjo ašara... Simboliška, kad mes visi, choristai ir žiūrovai, tarsi viena didelė šeima, buvome ratu apsupę centre liepsnojantį aukurą. Džiugu, kad Hershey centro salė buvo pilnutėlė, kad žiūrovai įsijungė į šventę: per salę vilnijo iškeltų rankų bangos, kartu dainavo-

me kai kurias dainas, kartu skandavome Lietuvos vardą.

Muzikinį pasakojimą papildė lietuviškas tradicijas atspindinti scenografija – švento aukuro ugnis, jos saugotojas Krivių Krivaitis su vaidilutėmis, praskrendančios gervės, ažuolo lapų motyvai.

Dainų popietės kulminacija buvo jauno kompozitoriaus Rimo Biliūno šventei parašytas kūrinys *Nebuvo tai žemė* (Nijolės Benotienės žodžiai). Tai kūrinys apie išeivius, atklydusius į svetimą žemę, radusius čia prieglobstį, tačiau širdyse amžinai besinešiojančius meilę savajai Tėvynei, jos kalbai, jos dainai. Koncertui baigiantis choristų rankose išsižiebė geltonos, žalios ir raudonos švieselės, kurios susiliejo į mums visiems brangią trispalvę vėliavą.

Mes, choristai, pamilome šventės dirigentus, įdėmiai se-

kėme chorvedžių rankų mostus, dalyvavome pagal jų interpretaciją. Dainų šventės vyriausioji meno vadovė Dalia Viskontienė pasidžiaugė jaunaisiais dirigentais Kęstučiu Daugirdu, Sauliumi Klioriu, Liudu Landsbergiu, kurie, nors gimę ir augę toli nuo Lietuvos, puikiai pagavo lietuviškos dainos dvasią ir savitumą. Tikimasi, kad jie kartu su Dariumi Polikaičiu, Dalia Viskontiene, Rita Klioriene ir kitais puoselės šį stulbinantį fenomeną – išeivijos Dainų šventes.

Savaitgalio programa neapsiribojo vien koncertu. Pagrindinis Toronto Airport Marriott viešbutis nuo penktadienio popietės dūzgė kaip bičių avilys. Penktadienio vakare autobusai vežė dalyvius į Marijono Mikutavičiaus koncertą. Šeštadienį čia vyko mugė ir skautų laužavietė, po repetacijos – “Miestelio vakaronė”, kur galėjome susipažinti vieni su kitais, susitikti su senais draugais, smagiai padainuoti akompanuojant akordeonams. Sekmadienio rytą viešbutyje, taip pat keliose lietuviškose parapijose, vyko šv. Mišios, o po šventės visi norintys vyko į pokylį “Miško balsai”.

Šventė baigėsi, išsiskirstėme kas sau, tačiau visi parsivežėme dalelę švento aukuro liepsnos ir šilumos. Dabar jau mūsų atsakomybė bus šią liepsną kurstyti, neleisti jai užgesti po kasdienio gyvenimo dulkėmis. Ateityje, tikimės, atsiras drąsių ir darbščių žmonių, kurie tęs išeivijos chorų Dainų šventės tradiciją, kad ir vėl susirinktume į didelį būrį ir atsigaihvintume daina, rastume joje džiaugsmo, stiprybės ir vienybės.

“Dainavos” ansamblis iš Čikagos, vad. D. Polikaičio, susibūręs prie Dainų šventės aukuro

Ntr. M. Nario

“Atžalynas” džiugiai ruošiasi 40-mečio jubiliejui

Daina ir šokis – kiekvienos tautos saviraiškos priemonė. Lietuvių liaudies dainose, tautiniuose šokiuose atsispindi tautos raida per šimtmečius, jos būdas, charakteris, temperamentas, kultūra. Nuringavo, nuskambėjo IX Dainų šventė Toronte. Jos organizatoriai, dalyviai įdėjo daug darbo, laiko, sveikatos, kantrybės, pasišventimo. GARBĖ jiems. Rėmėjams nuoširdus AČIŪ.

Netruks prašvilpti pora metų – 2012 m. Pasaulio lietuvių šokių šventė Bostone. Laukia didelis, atsakingas darbas deramai pasiruošti šiai šventei. Toronto lietuvių tautinių šokių grupės “Atžalynas” laukia įtemptas darbmetis – ne tik šventė Bostone, bet ypač gražus jubiliejus – 40 metų, ateinančiais metais. Laikas nelaukia, turime sukrusti ir rimtai kibtį į darbą. Visi, visi: ir veteranai, ir jaunimas, ir vaikučiai, ir... laukiame, kviečiame naujų jėgų, ypatingai jaunimo, vaikučių. Juk liaudies dainoje dainuojame ... *Nepabuvus šokėjėle, nebūs gera audėjėle...*

“Atžalyno” valdyba jubiliejiniam koncertui tinkamai pasiruošti pakvietė pagalbon Vidmantą Mačiulskį – Klaipėdos universiteto Menų fakulteto choreografijos katedros docentą, Dainų šventės valst. komisijos narį,

universiteto studentų ansamblio “Vytinė” ir Choreografijos katedros ansamblio “Vėtrungė” vadovą, “Gaudeamus” ir Pasaulio lietuvių švenčių baletmeisterį ir vyr. baletmeisterį. Gerbiamas V. Mačiulskis atvyksta iš Lietuvos netuščiomis rankomis. Jis ruošia atžalyniečiams dovaną – dar nešoktą, jo sukurtą šokį.

**Vidmantas
Mačiulskis**

Gyvenimas yra ieškojimas. Ieškojimas – kūryba,” – Vidmantas Mačiulskis.

Taigi, pasikaišykime sijenėlius ir... rugpjūčio 13, 14, 15 dienomis maestro Vidmanto Mačiulskio vadovaujami pradėdame šokių stovyklą. Dar kartą maloniai kviečiame visus – buvusius, esamus ir būsimus šokėjų ir muzikantus.

Tikslesnės informacijos prašome klausyti telefonu 416 301-2791 ar domėtis tinklalapyje: www.atzalynas.ca

Inf.

KULTŪROS NAUJIENOS

Meno kūriniai – sėkmingas verslas

Ekonominis sunkmetis meno supirkėjams, atrodo, gana sėkmingas metas verslui. Meno varžytynėse Vankuveryje jie drąsiai sumokėjo už Kanados dailininko Lawren Harris paveikslą *Bylot Island I* \$2.8 mln. Tai ketvirtas pagal kainos dydį parduotas Kanados dailininkų darbas. *Group of Seven* priklausiusio dailininko Arktikos kraštovaizdis, aliejumi drobėje tapytas 1930 m., varžytynėse buvo populiarius, atsirado nemažai pirkėjų, norinčių jį įsigyti. Jo savinin-

kas, sumokėjęs didžiausią sumą, panorio likti nežinomas. Nupirkti ir kiti Lawren Harris darbai, irgi įvertinti milijoninėmis sumomis. Brangiausiai kainavusį šio dailininko paveikslą *Bylot Island I* pardavė neįvardintas jo savininkas. Jis tvirtina, kad už paveikslą dalis gautų pinigų bus skirta šalpos organizacijoms. Vankuverio Heffel varžytynės, antro pagal prekybos apimtį Kanadoje, ši pavasarį buvo itin sėkmingos. Buvo parduota meno dirbinių daugiau kaip už \$20 mln.

Sandraugos premijos rašytojams

Sandraugos valstybių 2010 m. svarbiausia literatūros premija paskirta anglų-indų rašytojui Rana Dasgupta už romaną *SOLO*. Australijos rašytoja Glenda Guest laimėjo premiją už pirmąją knygą *Sidon Rock*. Pirmajam autoriui

skirta 10,000 eurų, australiui – 5,000 eurų dydžio premijos. Tarp geriausiųjų autorių buvo ir du kanadiečiai rašytojai. Tai N. Škotijos Shandi Mitchel, *Under the Sunbroke Sky* ir Michael Crummey *Galore* autoriai.

Menas yra aš, mokslas – mes. (Claude Bernard)

Paminklas istorijai ir tautų draugystei

Kairėje: Lietuvos totorių paminklas, skirtas Vytautui Didžiajam ir Žalgirio mūšio pergalei. Paminklo autorius skulpt. Jonas Jagėla

Dešinėje: paminklo atidengimo iškilmėse dalyvavo Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras Vyt.Landsbergis

Apačioje: Paminklo atidengimo iškilmėse Lietuvos totoriai, pasipuošę tautiniais drabužiais

Lietuvos totorių bendruomenė Raižiuose (Alytaus raj.) Vytauto Didžiojo ir Žalgirio mūšio pergalės 600-ųjų metinių atminimui pastatė paminklą. Juo įamžino ne tik sumanaus Lietuvos valdovo ir kario atminimą, bet ir totorių bendruomenės pradžią Lietuvoje. Vytautas Didysis, vertindamas totorių narsumą ir lojalumą, pakvietė juos į Lietuvą, skyrė žemių, suteikė visas teises. Žalgirio mūšyje kartu su LDK kariuomene kryžiuočius triuškinio ir totoriai, vadovaujami Aukso ordos chano Tochtamyšo sūnaus. Apie šiuos istorinius ryšius ir pasakoja paminklo simboliai.

Dideliame granitiniame stulpe iškalti Gedimino stulpai ir totorių simbolis Tarak Tąnga. Po jais – Vytauto Didžiojo valdymo metai ir 1397 – totorių atsikėlimo į LDK pradžia.

Statant paminklą, į jo pamatus įmūrytas laiškas ateities kartoms, primenantis bendrą lietuvių ir totorių istoriją. Paminklo autorius vilnietis skulptorius Jonas Jagėla. Čia pat, netoli seniausios Lietuvoje totorių mečetės, pastatyti du saulės laikrodžiai. Vienas iš jų rodo laiką Žalgirio mūšio metais, kitas – dabartinį. Saulės laikrodžius sumeistravo Jonas Namikas. Pagal Lietuvos spaudą paruošė SK

Paminklas „Laisvės kelias“

Skulpt. Tadas Gutauskas

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Nidoje vyksta tarptautinis tradicinis XIV Tomo Maino festivalis. Kiekvieną vasarą pagal šio Nobelio premijos laureato kūrybą pasirenkama festivalio kryptis ir susitikimų temos, atviriems pokalbiams kviečiami įvairių tautų meno atstovai. Šią vasarą svarstoma Lietuvos kultūros ir meno klausimai, intelektualų atsakomybė. Festivalio motto „Dvasios duomenė?“. Festivalio programoje: Žodžio popietė, kurioje dalyvauja buv. Lietuvos prezidentas V. Adamkus, Lenkijos, Lietuvos, Vokietijos rašytojai, kritikai, leidėjai. Muzikos dienų programoje numatytos Debiutų, Rečitalių, Lietuviškos muzikos valandos. Dailės renginiai festivalio dalyvius ir svečius supažindino su vietinių Nidos dailininkų kūryba, apie šiuolaikinio meno kryptis ir poveikį pokalbis vyko Nidos menininkų Mizgirių sodyboje. Kino dienos po atviru dangumi ant Urbo kalno sulaukia vis daugiau lankytojų. Šiemet kino žiūrovai galėjo susipažinti su Lietuvos ir Vokietijos kino kūrėjų darbais.

Klaipėdoje statomas paminklas lietuvių tautinio atgimimo skatintojui, kitų tautų kultūrų puoselėtojui Jurgiui Zauerveinui. Pastatyti paminklą žymiajam kultūros veikėjui ir švietėjui sumanė eiliniai klaipėdiečiai, savo miesto istoriją mylintys gyventojai. Jie subūrė darbo grupę, kuri ir pradėjo rūpintis paminklo statybos reikalais. Klaipėdietis skulptorius Gintautas Jonkus, architektas Vytenis Mazurkevičius pasiūlė paminklo projektą. Savivaldybei jį patvirtinus, parinkta vieta būsimajam paminklui – Liepų gatvėje ties namu, kur, kaip teigia istorikai, gyveno švietėjas. Lėšų paminklo statybai skiria Klaipėdos verslininko Valdemaro Vaicekausko šeimos fondas, paminklą globos ir saugos miesto savivaldybė. Tikimasi, kad paminklas bus atidengtas kitamet, minint Jurgio Zauerveino 180-ąsias gimimo metines.

Poetas Just. Marcinkevičius, Lietuvos valstybinės literatūros ir meno premijos laureatas, tapo ir 9-uoju Jono Aisčio vardinės premijos laureatu. Šis apdovanojimas poetui įteiktas už jo pasakutinę poezijos knygą *Vėlyvo vėjo vėliavos*. Premija įteikta Rumšiškių mieste surengtose iškilmėse. Poeto Jono Aisčio premiją už poezijos knygas yra įsteigusi Kaišiadorių rajono savivaldybė.

Panevėžio Juozo Miltinio dramos teatro meno vadovu taps panevėžietis Laimutis Sėdžius, šio teatro ak-

torius ir miesto savivaldybės tarybos narys. Viešajam konkursui jis, kaip ir kiti kandidatai, pateikė siūlomą kūrybinės teatro veiklos penkerių metų planą ir kelius jam įgyvendinti. Komisija geriausiai įvertino Laimučio Sėdžiaus projektą ir patirtį, pasirinko jį vadovauti žymiajam teatrui.

Jau pradedama montuoti T. Gutausko skulptūra „Laisvės kelias“ Vilniuje, Konstitucijos prospekte, priešais Moksleivių rūmus. Pagal autoriaus sumanymą sujungta plytų grandinė simboliuos prieš 20 metų Baltijos kelyje 600 km juostoje sustojusius ir rankomis susikabinusius trijų Baltijos valstybių žmones, jų laisvės siekį. Skulptūrai reikia apie 20,000 plytų. Plytas paminklui gali nupirkti norintys jose įrašyti savo pavardę ar šeimos narių vardus. Jos bus įmūrijamos šiame paminkle. Skulptūra bus baigta iki rugpjūčio 23 dienos.

Lietuvos kultūros žinovai ir gerbėjai savo dovanomis gausina Lietuvos Dailės muziejaus renkamą kolekciją Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės rūmų (Valdovų) rinkiniams. Per septynerius metus juos istorinę ir meninę vertę turinčiais daiktais, knygomis, žemėlapiams, paveikslais papildė bukinistai, dailės, ginklų kolekcionieriai iš Lietuvos, Lenkijos, Vokietijos ir kitų pasaulio kraštų. Šiemet dviem vertingomis dovanomis būsimą biblioteką ir dailės rinkinius papildė prof. A. Miškinis, Lietuvos miestų istorijos tyrinėtojas, Lietuvos mokslų akademijos akademikas, hab. mokslų daktaras. Pirmoji akademiko dovana – Christoph Hartknoch leidinys *De Republica Polonia libris illustrate*, išleistas Frankfurte prie Maino ir Leipcege 1687 m. Žymus Prūsijos, Lenkijos ir Lietuvos istorijos tyrinėtojas anksčiau joje jaunystėje yra dirbęs ir gyvenęs Kaune. Ch. Hartknoch aptiko ir 1679 metais paskelbė Petro Duisburgiečio *Prūsijos žemės kroniką*. A. Miškinio padovanotoji II leidimo knyga yra pasakojimas apie LDK istoriją, tautų tarpusavio santykius. Tai kol kas vienintelė šio autoriaus knyga renkamoje bibliotekoje. Ji išsilaikiusi gana gerai ir, specialistų manymu, pasitarnaus lituanistikos tyrinėjimams. Kita A. Miškinio dovana Valdovų rūmų dailės rinkiniams – populiariam Nyderlandų dailininkui Pieter Nason (1612-1688) priskiriamas didiko portretas. Renesanso ir baroko laikais tokių portretų galerijos puošė didikų rūmus. SK

1-877-525-RCUL (7285) www.rpcul.com

NAUJA PASLAUGA 18 mėnesių GIC moka **2.20%**

TERMINUOTI INDĖLIAI	SĄSKAITOS
90-179 dienų 1.25%	Taupomoji sąskaita 1.25%
180-364 dienų 1.25%	Čekių sąskaita iki 0.25%
1 metų 1.25%	
2 metų 1.50%	Amerikos dolerių sąskaita 0.20%
3 metų 1.75%	Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind. 1.00%
4 metų 2.00%	
5 metų 2.50%	

GIC	SUTEIKIAME
1 metų "cashable" 1.25%	Asmenines paskolas nuo 5.00%
1 metų 1.40%	Sutarties paskolas nuo 7.00%
2 metų 2.00%	NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS
3 metų 2.25%	Su nekeitinčiu nuosimčiu
4 metų 2.50%	1 metų 3.50%
5 metų 3.00%	2 metų 3.75%
	3 metų 4.35%
	4 metų 4.75%
	5 metų 5.00%
	Su keitinčiu nuosimčiu
	1, 2, 3 metų 3.25%
	Ribotą kreditą su nekeitinamo turto užstatu..... 3.50%

RRSP, RRIF ir TFSA
TFSA atviras, kintantis..... 2.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis... 1.25%
1 metų 1.65%
2 metų 2.25%
3 metų 2.50%
4 metų 2.75%
5 metų 3.25%

MŪSŲ ADRESAS:
3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400
Fax: 416-532-4816
Darbo laikas:

Pirm., antr., treč.	9:00- 3:30
Ketvirt., penkt.	9:00- 8:00
Šeštadieniais	9:00- 1:00
Sekmadeniais	8:30-12:45

ANAPILYJE:
Tel.: 905-566-0006
Fax: 905-566-1554
Darbo laikas:

Antradieniais	9:00- 3:30
Ketvirtadieniais	12:00- 7:00
Sekmadeniais	9:00-12:30

■ Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas
■ Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas
Keliant į Europą neužmirškite įsigyti AMEX EURO ČEKIŲ ir GRYNŲ PINIGŲ NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE
Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Kooperacija bei savitarpio pagalba, visų narių naudai...

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠALDYMO SISTEMŲ
PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

ORTODONTĖ
Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)
Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
www.RoyalYorkOrtho.com
Kviečiame mažus ir didelius!

Mūsų tėvo paslaptys vokiečių okupacijos metu

GENIUS PROCUTA

Dabar aš tiksliai neatsimenu, ar tai buvo 1942 ar 1943 metų rudenį per vokiečių okupaciją Vilniuje. Man tuomet buvo devyneri ar nepilni dešimt metų. Mūsų šeima gyveno didokame butų pastate Pylimo gatvėje, visiškai šalia dabartinio Žydų muziejaus. Mūsų tėvas Antanas Procuta (1901-1945) buvo Lietuvos kariuomenės viršila, tarnavo 4-ame Artilerijos pulke, kuris visą dešimtmetį – nuo 1929 iki 1939 m. stovėjo Vilniuje, Plungėje ir Tauragėje, esančiuose netoli Vokietijos pasienio. Atgavus Vilnių, 4-as Artilerijos pulkas ir mūsų šeima drauge persikėlė į sostinę. Vilniuje tėvo karinis dalinys įsikūrė Šv. Ignato gatvėje esančioje arti Pylimo, kur mes gyvenome.

Taigi, aną rudens vakarą tėvas grįžo iš čia pat esančių kareivinių. Prieškambarėje padėjau jam nusivilkti žalią lietuvišką karišką milinę. Tėvas nuėjo į virtuvę, o man beabinant sunkią milinę išslydo ji man iš rankų ir nukrito ant grindų. Pasilenkęs ją pakelti pastebėjau kažką vos išsikišus – baltuojant iš už kairės rankovės plataus kariško rankogalio. Truputį atlenkęs jį atsargiai ištraukiau į keturias dalis sulankstyta atspaudą... *Laisvės kovotojas* – leido Lietuvos laisvės kovotojų sąjunga.

Tuomet aš buvau trečiame ar ketvirtame skyriuje ir galėjau laisvai skaityti. Tuoj pat iškart supratau, kad pas tėvą atradau prieš vokiečius nukreiptą pagrindinį leidinį, už kurio laikymą ar skleidimą buvo labai baudžiama. Tuo pat metu supratau, kad niekam, niekam – nei motinai, nei vyresniam broliui, nei kiemo ar mokyklos draugams ir net pačiam tėvui negaliu ir negalėsiu pasakyti, ką aš tą vakarą sužinojau. Tą paslaptį išlaikyti dar labiau sutvirtino, kai ėmiau periodiškai tikrinti tėvo "slaptavietę", esančią už jo karinės milinės rankogalio. Per mėnesį radau kelis naujus *Laisvės kovotojo* numerius ir

dar vėliau kelis kitus pagrindinio leidinio. Tuomet man buvo aišku, kad tėvas neatsitiktinai dalyvavo priešnacinėje rezistencijoje: gavo, platino jos spaudą ir turėjo jos pasitikėjimą.

Kitą tėvo vokiečių okupacijos meto paslaptį atskleidė mūsų mama Aleksandra (iš namų Kulpaitė, 1905-1994), kai ji persikėlė pas mus gyventi iš Miami į Otavą 1984 m. Tų metų vieną žiemos vakarą išsikalbėjom apie karo metus, apie žydų persekiojimą, žudymą ir jų gelbėjimą, pagalbos teikimą Lietuvoje.

Procutų šeima: tėvas Antanas, motina Aleksandra, vaikai – Genius (kairėje) ir Vacys

Tuomet jau buvau pradėjęs tyrinėti tuos dalykus ir stebėjau, kad, nepaisant didelių vokiečių bausmių, už žydams teikiamą pagalbą, gana daug lietuvių jiems padėjo. O mama tuo visiškai nesistebėjo. Jai tai atrodė visiškai natūralus dalykas, ir lyg norėdama patvirtinti, kad gan daug lietuvių padėjo žydams pasakė: "Ir jūsų tėvas tiekė maistą žydų getui Vilniuje". Dabar aš negaliu sau atleisti, kodėl aš motinos daugiau tuomet neklaušinėjau – kaip, koku mastu ir kodėl tėvas tiekė maistą ar padėjo maistu žydų getui? Ar tai buvo individuali, retkartinė pagalba pažįstamiems žydams, ar platesnės apimtys tiekimas, paremtas pelnu?

Po gero tuzino metų tolesnių holokausto temų tyrinėjimo ir ypač po Herman Kruk kapitalinės studijos apie Vilniaus žydų getą – *The Last*

su vokiečių ir lietuvių sargybos, kurios saugojo geto vartus.

Du Kruko birželio pradžios (10 ir 15 dienos) įrašai skamba taip: "Po didelių ginčų tarp Aprūpinimo skyriaus ir policijos vadovų buvo atidarytas naujas geto restoranas, globojamas policijos kooperatyvo. Šį vakarą įvyko restorano atidarymo iškilmės. Be įvairių geto institucijų atstovų... dalyvavo ir lietuvių patarėjas žydų klausimais Vilniuje ponas Buragas". Ir "Žydų policijos įtaka geto gyvenime vis didėja. Pastaruoju metu gete atsirado daug privačių įmonių: kepyklos, restorantai, arbatinės..."

Savaime suprantama, joms išsilaikyti reikėjo nuolatinio maisto tiekimo, kuris galėjo ateiti per vietinius lietuvius ir patekti į getą tik per žydų, vokiečių ir lietuvių policijas ir sargybas. Atmenu, kad mūsų tėvas vokiečių okupacijos metais, bent po kelis kartus per metus važiuodavo pas savo brolių Joną į Suvalkiją ir grįždavo su dviem dideliais lagaminais visokių rūkytų mėsų: kumpių, šoninių ir dešrų. Atrodo, kad dalis to maisto atsidurdavo Vilniaus žydų gete, nes mūsų šeima jo nesuvalgydavo. O tėvui gaunant nedidelę algą mes gyvenome gana gerai.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuosimčiai labai žemi. Prižadu gerą patarnavimą. SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937 ar į namus 416-231-4937

SVEIKATA • MOKSLAS • ŠEIMA

Gražūs, bet pavojingi augalai

Vasarą daugiau laiko leidžiame gamtoje, poilsia vietėse, iškylose ar tiesiog pasivaikščiiodami žaliuose parkuose. Ir dažnai net nepagalvojame, kad ir besigrožint vešlia augmenija, jos lapų ar žiedynų spalvomis ir formomis mūsų laukia netikėtos grėsmės. Neretai, pamatę įdomesnės formos augalą, einame arčiau, fotografuojame ar filmuojame, o vaikai mėgsta prisiliesti. Jau turbūt visi žinome apie nuodingąjį vijoklį (*Poison Ivy*) ir kaip jo reikia saugotis. O pastaraisiais metais Kanados sveikatos tarnyba, gamtos saugininkai susirūpinę kita grėsme.

Kanados rytinių provincijų ir Ontario pietvakarinėje dalyje vis labiau plinta toks pavojų žmonių sveikatai keliantis augalas-plėšrūnas. Tiesa, jis fiziškai nesunaikina savo aukų, bet labai kenkia sveikatai. Augalas milžinas (lot. *Heracleum mantegazzianum*, angliškai – *Hogweed*) užkariauja vis didesnes žaliasias erdves, išstumdamas kitus augalus. Tikriausiai ne vienas yra matęs šį milžinišką augalą laukuose ar netgi parkuose. Jis atrodo tikrai įspūdingai. Gali būti 5-6 metrų aukščio, lapai iki 1.5 metro skersmens, stiebai ir lapai gali turėti tamsiai violetinių dryžių ar dėmių. Labai patraukliai atrodo didžiulė skėtinė žiedyno vėduklė. Bet šis grožis apgaulingas. Saulėtą dieną, prisilietus prie šio augalo stiebo ar lapo, jo sultys, paveiktos fotosintezės, itin veiklios. Jos sukelia gilų odos uždegimą, vandeningas, skausmingas pūsles, nenumaldomą niežėjimą ir gali palikti odoje randus visam laikui. Pažeista oda gali išlikti visą gyvenimą jautri saulei. Dar pavojingiau sultimis ištepta ranka paliesti akis – galima laikinai arba visam laikui prarasti regėjimą. Jeigu jau pajutote pirmuosius reiškinius (kartais jie pasirodo tik po 48 val.), nedelsiant reikia ieškoti gydytojo. Lig šiol pavojingoji piktžolė – milžinas buvo randama daugiau Niujorko (JAV) apylinkėse, Kanados Vakarų ir Rytinėse provincijose. Bet žmonių pranešimai ir gamtos saugininkų stebėjimai rodo, kad augalas sėkmingai plinta ir pietvakarinėje Ontario provincijos dalyje. Šią vasarą jau užregistruotos *Hogweed* augimvietės Renfrew (netoli Otavos) apylinkėse, gaunami pranešimai iš Barrie.

Gamtos saugininkams nerimą kelia šio augalo veislumas. Skėtinis žiedynas per sezoną gali subrandinti iki 500,000 sėklų, kurias išnešioja paukščiai, vėjas, vandens sro-

vės, automobiliai. *Hogweed* auga drėgnose pakrantėse, upių slėniuose, geležinkelio ar pakelių apsauginėse juostose. Jų galima matyti ir parkuose. Tai Kaukazo kalnų, išsidiėkusių tarp Kaspijos ir Juodosios jūros, augalas, pakliu-

davusi sėklas, rudenį ji išnyksta, kartais palikdama plynas augimvietes, bet pavasarį atsiranda kitur. Kanados Sveikatos tarnyba ir savivaldybės prašo visus, kas pastebi šį augalą, jo neliesti, bet pranešti vietos valdžiai. Augalą turi

Išvaizdus, bet pavojingas žmogaus sveikatai augalas – *Hogweed* (*Heracleum mantegazzianum*)

vės į Š. Ameriką 19 šimtmečio pabaigoje – 20 šimtmečio pradžioje. Tikriausiai, ji parsivežė prisiekę sodininkai, susižavėję labai išvaizdžiu ir įspūdingu

Laukinis pastarnokas (*Wild Parsnip*) – irgi pavojingas šakniavaisis, kurio geriau neliesti

go dydžio augalu, kaip parkų puošmena. Bet dėl ypatingo veislumo ši milžinė žolė užima naujus ir naujus plotus, atimdama žemę iš kitų augalų. Ati-

sunaikinti specialistai taip, kad jis nesidaugintų. Pakelėje ar kur nors kitur pastebėjus labai išvaizdų milžinišką augalą, geriau pasigrožėti juo iš tolo, bet laikytis atokiau.

Šis augalas turi ir savo giminaitį, gal kiek mažiau pavojingą, bet irgi vengtiną. Tai laukinis pastarnokas (*Wild Parsnip*). Halifakso apylinkėse vienų namų gyventojai pranešė, kad jų penkiametis sūnus patyrė odos nudegimą su skausmingomis vandeninomis pūslelėmis, prisilietęs prie nežinomo augalo. Pasirodo, tai buvo laukinis pastarnokas – labai veisli ir pavojinga piktžolė, tikra *Hogweed* pussėsėrė.

Radus šią į morką panašų šakninį augalą, taip pat prašoma neliesti, o pranešti vietos savivaldybėms. Ją sunaikinti turi specialistai, nes augalas labai gajus ir, nors mažai dalelei pasilikus dirvoje, jis gali ataugti.

Pagal *Canadian Health Network* parengė – S. Katkauskaitė

Taupykime Paramoje

[Litai jau „Paramoje“]

TAUPOMOJI SĄSKAITA

„TFSA“ (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.00%
1 metų	1.75%
2 metų	2.25%
3 metų	2.50%
4 metų	2.75%
5 metų	3.25%

PAPILDOMA TAUPOMOJI **1.30%**

„Planas 24“ Kasdieninių palūkanų čekių/taupomoji	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni
nuošimčiai ir
nemokami čekių
patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ
PALŪKANŲ **0.25%**

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.50%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.50%
1 metų	3.20%
2 metų	3.60%
3 metų	3.85%
4 metų	4.50%
5 metų	4.90%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU
3.75% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS
5.25% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS
7.0% ir aukščiau

INVESTICINĖ SĄSKAITA

„GIC“ INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų	1.75%
2 metų	2.25%
3 metų	2.50%
4 metų	2.75%
5 metų	3.25%
1 metų iškeičiamas	1.30%

Neša metines ar sudėtines palūkanas

„GIC“ INDĖLIAI (Taikomas pelno padalinimas)	
1 metų	1.50%
2 metų	2.00%
3 metų	2.25%
4 metų	2.50%
5 metų	3.00%
1 metų iškeičiamas	1.10%
1 metų JAV dolerių	0.40%

TERMINUOTI INDĖLIAI

30–89 dienų	0.50%
90–179 dienų	0.50%
180–269 dienų	0.70%
270–364 dienų	0.70%
1 metų	1.25%
2 metų	1.50%
3 metų	1.75%
4 metų	2.00%
5 metų	2.50%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.25%
1 metų	1.75%
2 metų	2.25%
3 metų	2.50%
4 metų	2.75%
5 metų	3.25%

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA

www.parama.ca

AKTYVAI per \$185,000,000

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-Treč 9-3:30 | Ketv-Penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-Treč 9-3:30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3:30 | Šešt Uždaryta

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON

PARAMA SKELBIA ATVIRĄ TARNAUTOJO/OS POZICIJĄ

KREDITO/PASKOLŲ VEDĖJUI UŽIMTI

REIKALAVIMAI: būtina patirtis paskolų/kredito srityse, bendruose finansiniuose patarnavimuose, betarpiškas bei atsakingas bendravimas su žmonėmis!

Smulkesnės detalės tinklalapyje www.creditunioncareers, ieškant Current Job Opportunities

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 47 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.38 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.63 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.40 mln. dol.

Remkime Kanados lietuvių fondą!
Prisiminkime mūsų Fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

SPORTAS

Talentingas krepšininkas

Ignas Brazdeikis, 11 metų žaidėjas. Krepšinį žaidžia nuo 6 metų amžiaus. Krepšinio žinovų laikomas vienu iš talentingiausių savo amžiaus žaidėjų Šiaurės Amerikoje. Ignas lanko St. Andrew mokyklą Oakvillėj. Praeitais metais atstovavo “Vaughn Panthers” REP komandai, su kuria laimėjo Ontario čempionatą. Pirmus krepšinio žingsnius Ignas pradėjo Lietuvių sporto klube “Anapolis”, su kuriuo šiais metais laimėjo ŠALFASS pirmenybes Čikagoje. Vasaros metu Ignas lanko krepšinio stovyklas. Richmond Indiana stovykloje Ignas laimėjo vienas prieš vieną individualias ir taisyklingo kojų dėstymo varžybas. Čikagoje penkių žvaigždžių stovykloje pripažintas geriausiu savo amžiaus žaidėju. Ignui daug padeda ir su juo dirba tėvelis Sigitas Brazdeikis.

P. Vilkelis

A. Karnišovo taurė

Rugpjūčio 28-29 d.d. Niujorke, McClancy High School, 71-06 31 Avenue, NY, 11370, vyks Artūro Karnišovo Taurės varžybos. Mūsų garsusis krepšininkas dalyvaus varžybose kaip svečias, įsteigs savo vardo taurę, žadėjo staigmenų žaidėjams. Vakare visi bus kviečiami į Apreiškimo parapijoje rengiamą vakarėlį, kur galima bus paskanauti lietuviškų patiekalų, išgerti lietuviško alaus, pasiklausyti lietuviškos muzikos ir pašokti.

Prašyčiau komandas registruotis kaip galima greičiau, nes nuo komandų skaičiaus priklausys, ar mums reikės dviejų salių, ar pakaks vienos. Registracijos mokestis \$200. Mokestį siųsti adresu: Lithuanian Athletic Club, 16 East 9th Road, Broad Channel, NY, 11693.

Stanislovas Kavaliauskas, Niujorko LAK pirmininkas
Sportas@salfass.org
<http://lists.salfass.org/mailman/listinfo/sportas>

Lietuvių klubo “Anapolis” berniukai iki 14 m. amžiaus, laimėję aukso medalius. Stovi treneris P. Vilkelis, žaidėjai: G. Moore, D. Grigutis, L. Vilkelis, A. Petronis, B. Opinka, I. Šlyka, treneris R. Petronis, M. Biskys; sėdi: J. Jareckas, R. Rėkus ir A. Craig. Trūksta R. Horner. Ntr. D. Biskienės

Seimo narės Agnės Bilotaitės surengtų krepšinio varžybų dalyviai Gargžduose š.m. birželio 12 d. Dalyvavo vienuolika komandų, kurių nariai buvo ne jaunesni kaip 1994 m. gimę jaunuoliai bei suaugusieji. Pirmą vietą laimėjo komanda “Nol sieben”, gavusi taurę ir 150 litų čekį pietums. Buvo ten pat surengti ir baudų bei tritaškių metimai. A. Bilotaitė dėl aukšto ūgio būtų buvusi gera krepšininkė, bet pasuko į politiką, vis dėlto įsitikinusi, kad krepšinis yra žmonių traukos garantas. Ntr. iš Tėvynės s-gos žinios

Plaukėme ežerais, upeliais...

Savaitgalį, birželio 18-20 d.d. Ignalinos rajone vyko Jaunųjų konservatorių lygos ketvirtasis valčių žygis “Didžiuoju ratu”, kuriame dalyvavo 70 Jaunųjų konservatorių lygos bei Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų narių. Pirmąją dieną, išplaukę iš Palūšės įlankos, atplaukėme į Meironių kaimo stovyklavietę, kurioje mus aplankė Vilniaus miesto tarybos narys Vidas Urbonavičius su žmona Kristina. Jis mums pasakojo apie savivaldos politiką bei politikus. Šeštadienio rytą išplaukėme Ginučių link, apsinakvojome Almajaus ežero stovyklavietėje. Tą vakarą mus aplankė seimo narys dr. Egidijus Vareikis, kuris supažindino su užsienio politika. O sekmadienio rytą išplaukėme atgal į Palūšę. Iš viso įveikėme 28 kilometrus ežerais bei nepaprasto grožio upeliais.

Daiva Rupulevičiūtė, TSŽ

Mus aplankė Vilniaus miesto tarybos narys Vidas Urbonavičius

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

**Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2010 m. liepos 14, 28 d.d.**

**Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2010 m. liepos 14, 28 d.d.**

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300*
off

COUPON
for 1 parcel

\$300*
off

* coupon is valid only at “Margutis-Pysanka” head office.

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAIŠ
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:
352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

Neužmirškime spaudos

Rašant testamentą kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau daugiau kaip 60 metų sulaukęs *Tėviškės žiburiai* – plačios apimties savaitraštis. Iškeliauja tautiečiai į anapus vienas po kito, o *Tėviškės žiburiai* lieka šviesėti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas *Tėviškės žiburiams* bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: *Tėviškės žiburiai*, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3, Canada. El.paštas: tevzib@rogers.com, tinklalapis: www.tevzib.com

Vaikų piešinių konkursas “1410 – Žalgirio mūšis”

Lietuvos respublikos Užsienio reikalų ministerija skelbia piešinių konkursą “1410 – Žalgirio mūšis”, kuriame kviečia dalyvauti 4-12 metų užsienio lietuvių vaikus. Konkursas skiriamas Žalgirio mūšio 600 metų sukakties minėjimui. Juo siekiama padėti užsienio lietuvių vaikams suvokti istorinio įvykio reikšmę, įsiminti Lietuvos valstybei reikšmingą sukaktį, ugdyti patriotizmą ir pasididžiavimą Tėvyne Lietuva, kūrybiniais darbais įamžinti Žalgirio mūšio atminimą. Konkurso laimėtojai bus apdovanoti Lietuvos respublikos Užsienio reikalų ministerijos atminimo dovanomis, geriausi kūriniai bus paskelbti ir rodomi ministerijos tinklalapyje www.urm.lt. Konkursas vyks ta iki 2010 m. lapkričio 30 d.

Konkurso nuostatai

1. Lietuvos respublikos Užsienio reikalų ministerija skelbia piešinių konkursą “1410 – Žalgirio mūšis”, kuriame kviečia dalyvauti užsienio lietuvių vaikus.

2. Šie nuostatai nurodo konkurso tikslus, rengėjus, organizavimo tvarką, finansavimą ir dalyvių apdovanojimą.

3. Konkursas skiriamas Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms.

4. Juo siekiama padėti užsienio lietuvių vaikams suvokti istorinio įvykio reikšmę Lietuvai, jos valstybingumui, suteikti galimybę vaikų kūrybinei saviraiškai, stiprinti tautinę savimone, ryšius su Tėvyne Lietuva.

5. Konkursu skatinama vaikus mąstyti apie Lietuvos valstybei reikšmingą sukaktį, suvokti ir atspindėti kūryboje Žalgirio mūšio – vieno didžiausių ir reikšmingiausių mūšių Viduramžių Europos istorijoje – svarbą Lietuvai, aktyviai domėtis ir mokytis Lietuvos istorijos užsienio lietuvių šeimose ir ugdymo įstaigose.

6. Konkursą organizuoja Lietuvos respublikos Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamentas.

7. Konkurse gali dalyvauti užsienio lietuviai vaikai nuo 4 iki 12 metų amžiaus.

8. Darbai bus vertinami pagal amžiaus grupes: 4-7 m. ir 8-12 m.

9. Konkursui teikiami originalūs piešiniai tema “1410-Žalgirio mūšis”.

10. Piešiniai gali būti atlikti įvairia technika: akvarele, guašu, tušu, kreidelėmis, pieštukais ir kt., formatas ne didesnis nei A3.

11. Kiekvienas dalyvis gali pateikti po vieną darbą.

12. Konkurso pradžia – 2010 m. liepos 15 d., pabaiga – 2010 m. lapkričio 30 d.

13. Konkursui siunčiamas darbas privalo turėti informacinę etiketę: antroje pusėje piešinio nurodomas autoriaus vardas, pavardė, amžius, kūrinio žanras ir pavadinimas, ryšiai (adresas, telefonas, el. paštas), lankančių užsienio lietuvių švietimo įstaigą – įstaigos pavadinimas ir mokytojo vardas, pavardė.

14. Darbus prašome siųsti paštu iki 2010 m. lapkričio 30 d. adresu: Lietuvos respublikos Užsienio reikalų ministerijos, Užsienio lietuvių departamentui, Konkursui “1410 – Žalgirio mūšis”, J. Tumo-Vaižganto g. 2, LT-01511 Vilnius, Lietuva.

15. Darbai, gauti po nurodytos datos, nebus vertinami.

16. Darbus vertins Lietuvos respublikos Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento sudaryta komisija.

17. Darbų vertinimo kriterijai: temos atitikimas ir atskleidimas, piešinio originalumas ir meniškumas.

18. Darbai dalyviams nebus grąžinami. Pateikdamas darbą konkursui dalyvis neatlygintinai perleidžia konkurso organizatoriui visas autoriaus turtines teises į konkursui pateiktą kūrinį, įskaitant, tačiau neapsiribojant: teise atgaminti kūrinį bet kokia forma ar būdu, išleisti, versti į kitas kalbas, platinti kūrinio originalą ar jo kopijas, viešai rodyti kūrinio originalą ar kopijas, viešai atlikti kūrinį bet kokiais būdais ir priemonėmis, transliuoti, retransliuoti ir kitaip viešai skelbti kūrinį, įskaitant jo padarymą viešai prieinamu kompiuterių tinklais (internetu). Turtinės teisės perleidžiamos neribotam terminui, neribotoje teritorijoje.

19. Konkurso dalyviai darbų siuntimo išlaidas turi susimokėti patys.

20. Išsamesnės informacijos apie konkursą galite kreiptis el.paštu violeta.raulynaitiene@urm.lt.

21. Laimėtojai bus paskelbti abiejose amžiaus grupėse: 4-7 m., 8-12 m.

22. Laimėtojai bus apdovanoti Lietuvos respublikos Užsienio reikalų ministerijos atminimo dovanomis.

23. Lietuvos respublikos Užsienio reikalų ministerijos tinklalapyje www.urm.lt bus paskelbti laimėtojai ir rodomi jų kūriniai.

24. Konkursą finansuoja Lietuvos respublikos Užsienio reikalų ministerija. **Inf.**

JAUNIMO ŽODIS

Dainos keliais – į Torontą

Kur gali nuvesti meilė dainai ir dainavimui vieną žmogų? Paklauskite vilnietės Jolantos Čiasaitės, informacijos ir reklamos specialistės, moterų choro “Liepos” dainininkės, ir ji jums trumpai atsakys – į Kanadą, į Torontą! Į tolimą daugiatautį, daugiakultūrį miestą, kur tarp daugiau nei šimto tautų ir kultūrų, skamba ir lietuvių kalba. Ir ne tik kalbama, bet ir dainuojama lietuviškai. O šito nuotykių, vejančių lietuvišką dainą už Atlanto, pradžia buvo Vilniuje.

Jolanta prisimena: – Kai Lietuvoje, Vilniuje, Tūkstantmečio dainų šventėje padariau grupę žmonių, vilkinčių marškinėliais su kvietimais į Dainų šventę Kanadoje, nustebau ir susidomėjau. Pradėjau klausinėti ir ieškoti, ar iš Lietuvos kas nors ketina ten važiuoti. Iš pradžių neradau (vėliau atsirado du chorai) ketinančių leistis į ilgą kelionę. Nenusiminiau, paskambinau savo pusseserei Toronto “Volungės” choro akompaniatoriui pianistei Ilonai Beresnevičienei, abi pasitarėme, ką daryti. Parašiau laišką “Volungės” choro vadovei ir Dainų šventės meno vadovei Daliai Viskontienei, klausdama, ar galėčiau dainuoti su jos chorą šventėje. Nustebau ir apsidžiaugiau, gavusi labai malonų atsakymą ir sutikimą bei patarimų, kaip reikia pasirūpinti koncertui. Dainų šventės tinklalapyje radau viską, ko reikia: dainų žodžius, gaidas, netgi judesių choreogra-

fiją. Mokiausi pati viena. Į Torontą atskridau prieš pat Dainų šventę ir dar suspėjau pabūti vienoje “Volungės” choro, paskui ir bendroje jau visos šventės choro repetitijoje.

Vilnietė Jolanta Čiasaitė, kartu su kitais liepos 4 d. dainavusi tūkstantbalsiame IX Išeivijos lietuvių dainų šventės “Daina aš gyvenu” chore

– Koks buvo jausmas dainuojant tūkstantiniame lietuvių būryje taip toli nuo Lietuvos?

– Neįtikėtina! Geras, lig šiol dar jaučiu tą šventišką nuotaiką. Labai patiko reper-tuaras – įdomios ir įvairios dainos ir jų melodijos. Su ypatingu jausmu dainavau partizanų ir išeivijoje sukurtas dainas; Lietuvoje mes dainuojame kitokias. Įspūdinga ir visa kita šventės programa, scenografija, neįtikėtina! Gera visa organizacija – nuo mažų iki svarbių darbų, apie viską pagalvota ir pasirūpinta. Žinant, kad visa tai darė savanoriai,

patys dainininkai – dar labiau stebina.

Negaliu nepaminti patirties, kurią gavau per šias kelias repeticijas. Nustebino choro profesionalus požiūris į savo dainavimą ne tik koncerto, bet ir repeticijų metu, dainininkų pagarba ir atidumas choro vadovui, jų siekimas kuo geriau pajusti patiems ir atskleisti kitiems dainos žodžių prasmę ir melodijos grožį. Atsiverčiau choro gaidas ir nustebino iki smulkmenų pažymėtos pastabos ir nuorodos dainininkui – tik sek jomis ir dainuok... Jaučiu, kad parvažiavus namo, į Lietuvą, man nebus lengva grįžti prie įprastos tvarkos, norėsis pagal tą patirtį ką nors keisti, dirbti kitaip.

– Repeticijos, trys šventės dienos, o viešnagės laikas ribotas. Ar teko kiek nors pamatyti Kanados?

– Labai džiaugiuosi, kad užteko laiko ir vienai kitai kelionei. Jau kitą dieną po šventės, kuprinę ir žemėlapią pasiėmusi, iškeliavau į rytinę Kanadą – Montrealį ir Kvebeko miestą. Taip, nuotoliai ne lietuviški. Buvau Niagaros parkrantėse, Kingstono ežerynuose. Gamta nuostabi, bet dar didesnį įspūdį paliko žmonės, jų geranoriškumas, ir miestai – gera, atvira erdvė norintiems ją pažinti ir kviečiantiems dar kartą sugrįžti.

Ačiū už pokalbį.

Kalbėjosi **S. Katkauskaitė**

“Misija Sibiras ‘10” dalyviai

Vilniaus geležinkelio stotyje Lietuvos seimo nariai su “Misija Sibiras ‘10” dalyviais

Liepos 1 d. LR seimo Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos nariai Auksutė Ramanauskaitė-Skokauskienė, Arimantas Dumčius, Algis Kazulėnas ir Petras Luomanas, Valstybės saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Arvydas Anušauskas išvydėjo projekto “Misija Sibiras ‘10” delegacijos dalyvius. Traukiniu keliautojai išvyko į Maskvą, vėliau keliavo į buvusias lietuvių tremties vietas Sibire, Sverdlovsko srityje. “Misija Sibiras ‘10” ekspedicija yra jau aštun-

toji. Ekspedicijos metu aplankyta Lobva, Malaja, Lata, Novaja Liala, Kliučių, Saltanovo ir kitos vietovės. 20 projekto dalyvių tvarkė jau daugelį metų niekieno neprižiūrimus kapus, susitiko su ten gyvenančiais lietuviais. Ekspedicijos dalyviai į Vilniaus geležinkelio stotį iš Maskvos sugrįžo liepos 16 d. Birželio mėnesį Vilniuje, LRT Didžiojoje studijoje, buvo surengtas koncertas – palai-kymo vajas, kurio metu visuomenė išreiškė tikėjimą šiuo projektu, paaukodama jam beveik 60,000 Lt. **TSŽ**

AŲA ALGIUI ZAKAREVIČIUI mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo žmonai, ilgametei
LN moterų būrelio narei, DANUTEI ir jos šeimai –

LN moterų būrelis

PADĖKA

AŲA VIKTORAS V. DARGIS 1913.IX.4–2010.VI.25

Nuosirdžiai dėkojame prel. J. Staškevičiui už aukotas laidotuvių Mišias bei maldas kapinėse, giesmininkams už senovines laidotuvių giesmes. Didelė padėka visiems už dalyvavimą laidotuvėse, pareikštą užuojautą, aukas šv. Mišioms, Kanados lietuvių fondui ir *Tėviškės žiburiams*, Valentinai Balsienei už jautrius atsisveikinimo žodžius kapinėse.

Ačiū visiems už palydėjimą a.a.Viktoro į amžinojo poilsio vietą!

Dalia ir Dana

ROCK OF EUROPE INC. GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

KESMINAS ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas **(905) 510-4707**

El.paštas: kkesminas@hotmail.com

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Advokatas ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B. PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

KNYGOS

Tebūnie užrašyta ir suvokta

V š. žlugo Romos imperija, kartu su ja žlugo senoji vergovinė santvarka ir pradėjo formuotis nauja – feodalinė. V š. laikomas senųjų amžių pabaiga ir naujos istorinės epochos – viduramžių – pradžia. Viduramžiai su feodaliine santvarka Europoje tęsiasi ligi XVII š. vidurio. Rusijos imperija savo valdose baudžia-

go Gulago archipelagas. Priežasties neatskleidė ir savo chrestomatiniame veikalė Solženycinas.

Pasirodo, nelengva peržengti kalte įkaltas nuostatas, prasiskverbti į esmę per apgaulingą išorę, išjudinti nusistovėjusius stereotipus. Tačiau tai gali padaryti ir daro tie, kurie pažino patirtimi sovietinę vergovę ir tironiją iš vidaus, kurie patys, tapę tos griūties priežastimi, atskleidžia visuomenei Gulago archipelago griūties priežastį.

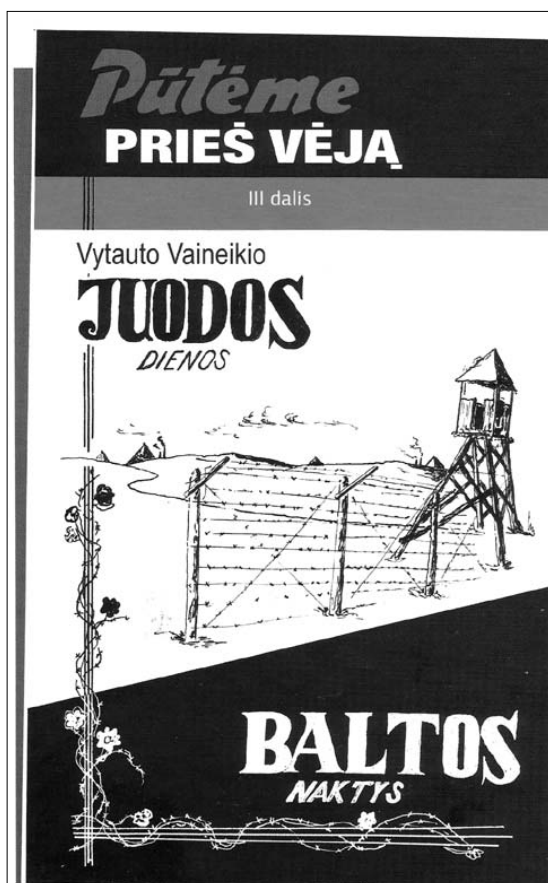
Buvęs politinis kalinys, ne tik šiaip, bet ir anapus kalėjimo grotų kovojęs už pavergtų tautų laisvę, jau aštuntą gyvenimo dešimtmetį įpusėjęs Edvardas Burokas savo knygų *Pūtėme prieš vėją* serija, dokumentais ir vaizdais atskleidžia tai, ko negeba ar dar nedrįsta pasakyti paminėti istorikai, tyrinėtojai ir memuarų rašytojai. Daugelis Gulago griūties priežastimi tebeįkalo tirono Stalino mirtį, chruščiovinį “atodėrė” ar vergų darbo neefektyvumą. Tačiau vengiama atskleisti sovietinių vergų streikus, sukilimus, parodyti jų tikslą ir reikšmę sovietinei ekonomikai žlugdyti.

Besibaigiant šioms metams, iš spaudos išėjo Edvardo Buroko knygos *Pūtėme prieš vėją* III dalis su paantrašte *Vytauto Vaineikio juodos dienos, baltos naktys*. Pirmoji dalis *Ko nepasakė Solženycinas* išėjo 1998 metais, antroji – *Sukilimas* – 2008 metais.

Pastarojoje knygoje per V. Vaineikio ir jo bendražygių suvoktą imperijos griūtį sieki bei veiklą vaizdžiai, su dokumentiniais liudijimais parodyta laisvės kova okupuotos Lietuvos pogrindyje ir kova už grotų nelaisvę. Knygoje atskleisti V. Vaineikio organizaciniai gebėjimai, jo nuolat kuriama kovos strategijos ir būdų įvairovė, sparnuotomis eilėmis ir dailininko teptuku išreikšta žavinti meilė Tėvynei. Jis parašė Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos (LLKS) manifestą ir statutą, organizavo pogrindžio radijo stoties sukūrimą, drauge su Edvardu, Antanu ir Jonu Burokais, kunigu Juozapu Dabravolskiu 1975 metais pradėjo spausdinti LLKS pogrindžio leidinį *Varpas*. Knygoje skaitytojas ras tarsi ne pagal galias ir sąlygas V. Vaineikio akibrokštams prilygstančių sumanymų ir veiksmų, kurių daugumą jis sugebėjo įgyvendinti. Nors bendražygiai V. Vaineikio nelaike šventu žmogumi, nes buvo jo gyvenime suklupimų, iš kurių kėlėsi, pasišventusiai siekė Lietuvos nepriklausomybės idealo. Palikęs neužmirštamą pėdsaką, laisvės kovotojas idealo įsikūnijimo sulaukė.

Nereikia būti daug išmanančiu analitiku, kad trijose knygose parodyta laisvės kova iš tikrųjų ir buvo Gulago archipelago griūties priežastis, kuri priartino ir visos blogio imperijos griūtį. Tiek E. Buroko sukaupta laisvės kovos liudijanti gausi medžiaga, tiek pas kitus kovotojus bei jų artimuosius saugoma, tebeįkalo savo valandos... Ją, tikėkimės, priartins serijos *Pūtėme prieš vėją* autorius. Tebūnie laisvės kovų epopėja užrašyta ir suvokta.

Algimantas Zolubas

Knygos *Pūtėme prieš vėją* viršelis

vą, taigi ir feodalinę santvarką naikino reformomis. Tačiau po 1917 metų spalio perversmo imperijos kaimas faktiškai grįžo į baudžiaminius, o miestas į valstybinio kapitalizmo santykius. Deja, greta valstybinio kapitalizmo atsirado naujoviška, imperijos galią palaikanti vergija – visas vergijos archipelagas, kuris gamtos ištekliais maitino pramonę, vykdė “didžiąsias komunizmo statybas” (Belomorkanalas, Bamas, Kolymos kelias ir kt.).

Mūsų istorikai bei pasipriešinimo imperijai tyrinėtojai dar ir dabar visą dešimtį milijonų kalinių sutelkusių lagerių archipelagą tebeįkalo bausmės už priešinimąsi sovietinei ideologijai ir santvarkai vieta, sovietinės tironijos apraiška. Iki smulkmenų gvildenama represinių struktūrų veikla, aprašoma kalinių ir tremtinių buitį, prižiūrėtojų žiaurumai, mirtys, žmogaus išniekinimui prilygstantys laidojimai. Tačiau jokiuose šaltiniuose nerasime važtaraščių, liudijančių milijonus tonų iškastos akmens

anglies, vario ar kitokios rūdos, medienos, kuria buvo penima sovietinė pramonė. Ir juolab nerasime niekur atskleistos priežasties, kodėl žlu-

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir
MISSISSAUGOJE

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. I. Matiu

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Baudos ir išimtys – vieša paslaptis

Pastaraisiais metais, atrodo, Toronte eismo tikrintojų tiek pat, kiek vairuotojų. Nespėji pastatyti automobilio, o po kiek laiko, žiūrėk, jau spalvotas laiškėlis su raginiu mokėti baudą... Bet ar visada reikia skubiai mokėti baudą? Birželio 9-osios dienos *Toronto Star* skaitytojams duoda naudingų patarimų, kaip išvengti baudų už ne vietoje, ne skirtu laiku pastatytą automobilį. Toronto savivaldybė, reikalaujant keliams nariams, paskelbė dokumentą apie baudų skyrimo taisykles ir galimas išimtis. Gera žinia: išimčių, leidžiančių derėtis dėl paskirtos baudos, yra nemažai. Aplinkraštyje yra numatyta, kad vairuotojas gali pasiteisinti dėl ne vietoje pastatyto automobilio senatviniu nepastabumu ar bloga sveikata, ar netgi apsilankymu kuriuose nors maldos namuose. Pagal aplinkraščių, kuris buvo slepiamas nuo gyventojų, vairuotojai gali būti atleisti nuo pabaudos, jei jų pasiteisinimas yra pagrįstas: pavyzdžiui, jeigu jis gyvena 100 km už Toronto ir atvažiuoja nedažnai ir nepastebi, kurioje gatvės

pusėje statomi automobiliai. Ir dar: jei per 3-4 valandas sugebate gauti antrą pabaudą, galite tikėtis pasigailėjimo, tik, žinoma, užsimokėję pirmąją baudą. Štai kelios išimtys, kai galima tikėtis šiaip jau neatlaidaus policininko malonės. Religinės bendruomenės narys, atvykęs į maldos namus ir ne vietoje pastatęs automobilį, gali tikėtis baudos panaikinimo, jei jis turės kunigo laišką apie dalyvavimą pamaldose. Baudos galima išvengti pasiteisinus liga ar senatvės negalavimais, dėl kitų neįprastų aplinkybių. Tarnybos automobilių vairuotojai, stoję ne vietoje verslo tikslais ar pagal iškvietimą, irgi gali išvengti baudos.

Miesto savivaldybės būdų sistema yra labai paini, turinti nesuprantamų išimčių, o kartais pernelyg griežta. Visi sutinka, kad reikalingos aiškos, visiems vienodos ir suprantamos taisyklės. Kartu taisyklės neturėtų tapti neišvengiama, be atodairos skiriama bausme vien miesto išdo papildymui, bet turėtų tarnauti visų saugumui ir vairuotojų auklėjimui. SK

SKAITYTOJAI PASISAKO

LABAI LAUKIA

Nors labai pavėlavę *Tėviškės žiburiai* pasiekia Londoną, bet tai laikraštis savo gyvastingumu ir įdomiais rašiniais aplenkia daugelį kitų laikraščių. Nors mūsų brangioji gintarinė Tėvynė netoli, bet jų laikraščiai labai brangūs ir jie vėluoja apie savaitę! Brangūs *Tėviškės žiburiai*, jūs esate labai laukiami!

Su visais kuo geriausiais linkėjimais visam *Tėviškės žiburių* štabui. Tegū Dievas laimina Jūsų visų darbus.

Stasys Kasparas,
Londonas, Anglija

D. Britanijos lietuvių Šv. Kazimiero šventovės altorius

Pagerbta mūsų tautietė

Šių metų gegužės 28 d. Aldonai Dausaitei-Empakerienei, farmacininkei, B.Sc. Phm., buvo įteiktas "Chancellor's Circle", Toronto universiteto medalis, švenčiant 55 metų priklausymą Toronto U.of T. "Alumnui". Medalį įteikė Hon. David Peterson, buvęs Ontario premjeras ir Toronto universiteto kancleris. Vaisės vyko Hart House patalpose, dalyvaujant svečiams ir pagerbtiesiems. Mums yra labai malonu, kad mūsų tautietė buvo išskirtinai įvertinta už sugebėjimą ir didelį pasišventimą šiai kilniai profesijai. AA

PRANEŠIMAS JAUNIMUI

Toronto Lietuvių Namų – Labdaros Švietimo fondas
PRANEŠA, kad skiria penkias stipendijas:

Vieną – \$1,500; keturias – \$1,000

- Švietimo fondo stipendijų komisija atsižvelgs į studentų aktyvų dalyvavimą lietuviškoje veikloje ir akademinius pažymius.
- Kandidatai turi būti lietuvių kilmės, Lietuvių Namų arba Labdaros Fondo nariai, kolegijų, universitetų studentai arba aspirantai.

Prašymo anketas galima įsigyti internetiniame tinklalapyje
Toronto Lietuvių Namai: www.torontolietuviunamai.com
Labdaros fondas (Slaugos namai): www.labdara.ca

PRAŠYMUS PATEIKTI IKI 2010 M. SPALIO 8 DIENOS

Toronto Lietuvių Namų – Labdaros Švietimo fondo stipendijų skirstymo komitetas

PERKAME KASIULIO, RIMŠOS, GUDAIČIO ir kitų išeivijos dailininkų KŪRINIUS

Elektroninis paštas:

balticart@broadband.net

KREIPIMASIS Į VALDŽIĄ

Lietuvos Sąjūdžio Vilniaus skyriaus taryba išplatino kreipimąsi į valdžią, kuriuo prašoma sugriežtinti valstybinio turto pardavimo sąlygas, kad tuo būtų apsaugojami istorinių bei kultūrinį paveldą nusipelnę objektai. Nurodoma, kaip visuomenės pasipriešinimu buvo apsaugotas Trakų Vokės dvaras. Atkreipiamas dėmesys į valdininkiją, kuri nesirūpinanti valstybiniu paveldu. Kreipimąsi pasirašė Tarybos pirm. L. Kerosierius ir Tarybos nariai. Inf.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell).

Rugpjūčio 23, pirmadienį, rengiamas susikaupimas Prisikėlimo parapijos šventovėje prisiminti Molotovo-Ribbentropo sutarties pasirašymą ir jo baisias pasekmes. Kanados vyriausybė yra paskelbusi jos pasirašymo datą atmintina diena. Visos Kanados etninės grupės savo šventovėse rengia vigilijas šia proga.
KLB valdyba

KLB TORONTO APYLINKĖS ŽINIOS

KLB Toronto apylinkės tarybos rinkimai įvyks 2010 m. rugsėjo 19, sekmadienį, visose parapijose, "Vilnius Manor" ir Toronto Lietuvių Namuose. Norintys kandidatuoti į KLB Toronto apylinkės tarybą gali kreiptis į rinkiminę komisiją, kuri susideda iš šių narių: Valė Baliūnienė – tel. 416-766-2872; Violeta Gibavičienė – violetagib@gmail.com, tel. 416-763-4934; Birutė Jurienė – birute_juras@rogers.com, tel. 905-275-8034; Genutė Kobelskienė – gbelskis@rogers.com, tel. 416-255-0589; Ilona Tarvydienė – itarvyda@toronto.ca, tel. 416-234-1088. Kandidatai turi būti susimokėję solidarumo įnašą už 2010 metus. Inf.

SPAUDINIMAS
PRINTING
NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priimanamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(prle Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside DENTAL **9th Line Dental**

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171

(905) 785-3900

115 Lakeshore Road E.
Mississauga, ON L5G 1E5
www.watersidedental.ca

104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

PERKATE?
PARDUODATE namą ar butą?
NORITE SUŽINOTI VERTĘ SAVO
NEKILNOJAMO TURTO?
Prašau skambinti man

JURGIS KULIEŠIUS

Maloniai ir sąžiningai
patarnausiu

Tel. tiesiogiai: **416-568-1604**

D:(416) 236-6000 N:(416) 232-9546

www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage*

*INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED

Jerzy Kulesza, Sales Representative

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 + 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

TORONTO

Anapilio žinios

• Lietuvos kankinių šventovėje vasaros metu sekmadieniais Mišios aukojamos tik 10 val. ryto, ir Mišiose giesmes gieda visi pamaldų dalyviai.

• Wasaga Beach Gerojo Ganytojo šventovėje vasaros metu sekmadieniais Mišios aukojamos 10 val. ryto. Praeitą sekmadienį Mišias aukojė prel. E. Putrimas ir misijonierius kun. H. Šulcas, kuris pasakė pamokslą. Šį sekmadienį Mišias aukoją prel. E. Putrimas.

• Prel. J. Staškevičius iš atostogų grįš liepos pabaigoj.

• Rugpjūčio 22, sekmadienį, parapijiečiai kviečiami dalyvauti metinėse lietuvių pamaldose Midlande. Iškilmės bus pradedamos lauke prie Kanados kankinių šventovės 2.30 v. p.p. Kryžiaus kelio ėjimu. Išpažinčių šventovėje bus klausoma nuo 2 v.p.p. Iškilmingos Mišios šventovėje bus 3 v.p.p. Pamokslą sakys kun. Algirdas Malakauskis, OFM. Po Mišių bus eiseną prie lietuviškojo kryžiaus, pastatyto Lietuvos kankinių garbei, ir maldos ten bus užbaigiamos Lietuvos himnu. Autobusas tą dieną į iškilmes išvažiuos iš Hamiltono 10.45 v.r. ir sustos paimti maldininkų prie Prisikėlimo šventovės Toronte 11.45 v.r. Norintieji važiuoti autobusu prašomi kuo greičiau registruotis pas Reginą Choromanskę tel. 905 527-6440 arba Prisikėlimo parapijoje tel. 416 533-0621. Kaina \$15 asmeniui.

• Mūsų parapijos šventė, Lietuvos kankinių atleidai, bus rugsėjo 26, sekmadienį. Tą progą bus minimos ilgamečio mūsų klebono a.a. kun. Petro Ažubailio mirties XXX metinės ir mūsų vargonininko a.a. muz. Jono Govėdo mirties V metinės. Prašome tą dieną pasižymėti savo kalendoriuose ir ruoštis dalyvauti.

• Jei kas norėtų perimti Anapilio knygyno vedimą, prašome tartis su Sigita Aušrotiene tel. 416 767-0529.

• Arkiv. Sigitas Tamkevičius prašo paramos Kauno arkivyskupijoje veikiantiems *Vaičių dienos centrams*, kuriuose benamiai ir skurdan patekusių šeimų vaikučiai pavalgo, paruošia pamokas, praleidžia savo laisvalaikį ir randa prieglobsį bei užtarimą.

• Vysk. Jonas Kauneckas prašo paramos KUN. A. LIPNIŪNO JAUNIMO KULTŪROS CENTRUI, kuris rūpinasi Panevėžio vyskupijos jaunimo katalikiškąja veikla, ruošia evangelizacijos dienas, Šv. Rašto kursus, organizuoja maldos grupes, Kryžiaus kelius, naktinius budėjimus prie išstatyto Švenčiausiojo, tautinių bei reli-

Prisikėlimo parapijos žinios

• 2010 metus Lietuvos vyskupai yra paskelbę "Padėkos už laisvę" metais, minint 20 m. nuo Lietuvos nepriklausomybės atgavimo. Šių metų šūkis "Esate pašaukti laisvei" bus pagrindinė tema ir šiemet vyksiančiose lietuvių pamaldose Midlando šventovėje rugpjūčio 22 d. Šv. Mišių metu pamokslaus iš Lietuvos atvykęs pranciškonas kun. Algirdas Malakauskis. Kviečiame visus kuo daugiau dalyvauti.

• Santuokai ruošiasi Aura Rygelytė ir Phillip Allan; Angie Birgiolaitė ir Justin Boyce.

• "Kretingos" stovyklų laikas: lietuviškai kalbantiems – liepos 18-31 d.; šeimų stovykla – rugpjūčio 1-7 d.d. Registracija: www.kretinga.org.

• Norintys gauti el.paštu elektroninę "Prisikėlimo parapijos žinių" versiją registruokite: prisikelimoparapija@gmail.com

• Rugpjūčio mėnesį naujasis klebonas kun. Juozapas Marija Žukauskas, OFM, lankysis Lietuvoje, kur dalyvaus Pranciškonų palapinių kapituloje. Tuo laiku visus parapijos klausimus prašome derinti su buvusiu klebonu kun. Augustinu Simanavičiumi, OFM.

• Mišios sekmadienį, rugpjūčio 1: 8 v.r. už a.a. Izabelę Kvaščiauskienę; 9 v.r. už a.a. June Matyas; 10.45 v.r. už parapijiečius; už a.a. Barborą ir Juliją, už a.a. Aldoną ir Vincą Kežinaičius; 12.15 v.d. prašant Dievo globos Tomui.

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruože.

IŠNUOMOJAMAS vieno miegamojo naujai atremontuotas butas pirmame aukšte High Park rajone. Skambinkite 416 - 459-5639.

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B.

ginių datų minėjimus, platina religinę spaudą ir rengia jaunimui vasaros stovyklas.

• Mišios Anapilyje rugpjūčio 1, sekmadienį: 10 v.r. už a.a. Antaną Steigvilą (X metinės) ir visus Steigvilų mirusius; rugpjūčio 8 – už a.a. Oną, Moniką ir Joną Jurkšus; rugpjūčio 15 – už a.a. Joną Vytautą Šimkų (II metinės); rugpjūčio 22 – už a.a. dr. Klemensą ir Juliją Liutkus; Vasagoje Gerojo Ganytojo šventovėje rugpjūčio 1, sekmadienį, 10 v.r. už Dambrauskų ir Birštonų

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį, rugpjūčio 1 pamaldų nebus.

• Pamaldos rugpjūčio mėnesį vyks sekmadienį, rugpjūčio 8 ir 22 d.d., 9.30 v.ryto. Vargonininkas ir parapijos pirmininkas Petras Šturmas ves giesmes, maldas ir Šv. Rašto skaitinių pamaldas.

Ateitininkijos 100-metį Toronto ir Hamiltono ateitininkai bei prijauciantys atšvės 2010 m. spalio 2, šeštadienį, Toronto Prisikėlimo parapijoje. Programoje – Padėkos Mišios 4 v.p.p., istorinė paroda, dr. Kęstučio Skrupskelio paskaita, iškilminga vakarienė, prisiminimų pasidalinimas ir muzikinė dalis. Visi ateitininkai kviečiami pasižymėti datą ir ruoštis dalyvauti. Bus renkamos aukos *Ateities* žurnalo leidybai paremti. Informacijai kreiptis į Rūtą Rygelienę el. paštu rrygelis@yahoo.ca, arba tel. 416-234-0545.

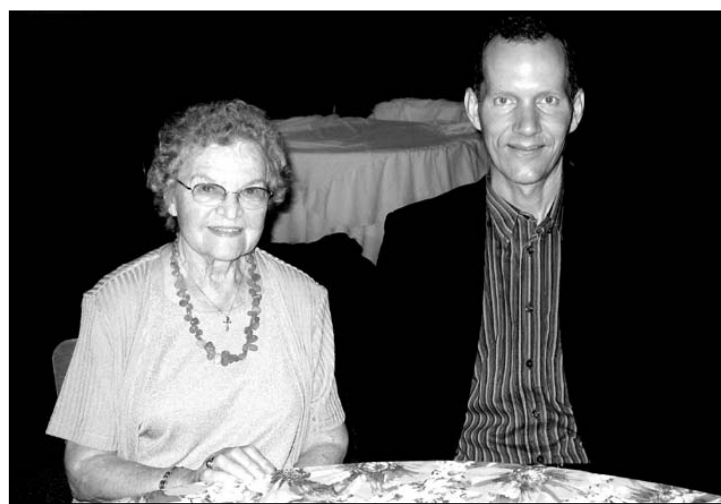
Rengėjai

DĖMESIO PRENUMERATORIAMS!

Šis Tėviškės žiburių numeris yra paskutinis prieš vasaros atostogas. Administracija ir redakcija uždaryta nuo liepos 28 d. iki rugpjūčio 18 d. Po atostogų TŽ išeis rugpjūčio 24 d.

PUNIA
CONSTRUCTION LTD.
REMONTAI
vidaus ir išorės; 20 metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.
Perkant ar parduodant namą verta paskambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

MONTREAL

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos naujasis klebonas kun. Paulius Mališka su krikšto motina Joana Blauzdžiūniene sekmadienį, liepos 11

Ntr. V. Lietuvninkaitės

Šv. Kazimiero parapija

Sekmadienį, liepos 25, Šv. Onos šventės proga kleb. kun. Paulius Mališka atnašavo šv. Mišias 12 val. už Šv. Onos draugijos gyvas ir mirusias nares bei jų šeimas. Pamoksle klebonas priminė, kad šv. Ona buvo Marijos motina, Jėzaus motina, todėl ji esanti visų moterų močiutė. Šv. Onos draugija – 99 metų. Prisidėjo prie šios parapijos organizavimo. Po šv. Mišių visi buvo kvieisti į parapijos salę draugijos pietums. Komitetas juos paruošė su vynu. Klebonas palaimino valgį ir dalyvius. Pirmininkė Helen Kurylienė ir Lucy Mikalajūnienė pasveikino susirinkusius. Suėjo gana daug narių ir parapijiečių. Klebonas žiniaraštyje paskelbė, kad jeigu kas norėtų organizuoti grupę į brolio Andriejaus padėkos Mišias spalio 30 d. Olimpiname stadione, prašom jam pranešti. Šv. Onos draugijos išdininkė Lucy Mikalajūnienė pranešė, kad dukraitė susilaukė dukros Rory Martha Rizzo liepos 21 d. Houston, Texas. Naujagimės seneliai yra Donald ir Karon Mikalajūnai, buvę montrealiečiai, dabar gyvenantys Austin, Texas. **VL**

Šv. Onos šventės ir Montrealio Šv. Kazimiero parapijos Šv. Onos draugijos 99 metų sukaktis š.m. liepos 25 d. Prie vaišių stalo (iš k.) sekretorė Aurelia Tusienė, išdininkė Lucy Mikalajūnienė, pirmininkė Helen Kurylienė, vicepirmininkė Angela Šlekienė

Ntr. V. Lietuvninkaitės

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

SVEIKINAME!

Kanados savaitraštis TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI, jų skaitytojai ir leidėjai sveikina ateitininkus visame pasaulyje šios ideologinės organizacijos ŠIMTMEČIO proga, o ypač visus rengėjus ir dalyvius prieškongresinėje stovykloje Berčiūnuose rugpjūčio 2-5 d.d. ir susirinkusius Ateitininkų kongrese Vilniuje rugpjūčio 6-8 d.d.

ŠŪKIS – Visa atnaujinti Kristuje tebūna ir toliau tautoje skleidžiamas geras darbas ir nesuardomu pavyzdžiu.

INFORMACIJA www.ateitis.lt • www.manau.kongresas.lt • www.manau.stovykla.lt

